

İTERAKTİF SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK KORUMA PROGRAMI;

SOSYAL MEDYA , DİJİTAL UYGULAMALAR İÇİN İŞ VE ÜRÜN GELİŞTİRME İÇİN GÖRÜŞ VE ÖNERİ

Nihat Tarımeri

Sosyal Hizmet Uzmanı

SOSYAL VE HUKUK DEVLETİNDE “AMA” VE MAZERET OLMAZ...

ÇOCUKLAR İÇİN ASLA ..

CESARET VE BİLGİ İSE GELECEKTİR.

ÖZET :

Türkiye’de sayısı 25 milyona yakın olan çocuklar ve gençler ile ilgili sorunların yoğun olarak yaşandığı bir gerçektir. Kamusal açıdan sorumluluk, çocuklara ve gençlere yönelik korunup kollanmayı, önlemeyi, yardım ve himaye etmeyi de gerektirmektedir. Bu durumun aileler de düşünüldüğünde 50 milyon kişiyi de ilgilendirdiği açıktır. Son on yılda ise bilişim teknolojisinde hızlı bir gelişim ve dönüşüm söz konusudur. Sosyal medya gibi bir alan da yeni bir sosyal çevreye dönüşmüştür. Sosyal hizmetin kamusal hizmet olarak öngörülmesi bağlamında, 18 yaşına kadar çocuk ve gençlerin korunması için ASPB bünyesinde Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün yükümlülüğü ve görevi de öne çıkmaktadır. Son yıllardaki sosyal medya da dahil teknolojik gelişim bu görev ve yükümlülüğü daha da gerekli kılmaktadır. Özellikle Çocuk Hakları bağlamında söz konusu olan bu görev ve yükümlük bir dijitalleşmeyi de gerektirmektedir. Bu yönde bir çalışmanın eksikliği açık bir şekilde görülmektedir. Bu eksikliğin giderilmesi ve katkı vermek amacıyla bir değerlendirme ve öneriler ele alınmak istenmiştir. Bu çalışmada; yöntemler

de dahil olmak üzere sosyal hizmet ile bilişim ve teknolojinin uyum içinde hareket etmesi sağlanarak interaktif bir iş ve bir ürün geliştirmek hedeflenmiştir. Bu çalışma, diğer çalışmalar için de bir zemin oluşturacaktır. Bu çalışma;

“ÇOCUK KORUMA VE ÇOCUK HİZMETLERİ”

“İTERAKTİF SOSYAL HİZMETLER”

“İTERAKTİF ÇOCUK KORUMA, DİJİTAL İŞ VE ÜRÜN GELİŞTİRME İÇİN ÖNERİLER”

şeklinde üç bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın bütünü yerine ilk aşamada uygulama modeli tercih edilebilir, diğer iki aşamaya ise sonra geçilebilmesi için çalışma bu şekilde yapılandırılmıştır.

BÖLÜM 1

ÇOCUK KORUMA VE ÇOCUK HİZMETLERİ

Durum, gözlem ve bazı tespitler:

Dijital uygulama, sosyal medya ve görevler/ihtiyaçlar;

1. Çocuklar ve gençlere yönelik cinsel istismar, okulda ve evde şiddet, suça sürüklenen çocuklar ve gençler, yoksulluk ile birlikte çocuklar ve gençlere yönelik artan sorunlar yoğun bir şekilde öne çıkmaktadır. Kamusal açıdan, önlem ve bakımı da içeren bir korunma/himaye boyutunun öncelik kazandığı da açıktır. Bu sorunlara ek olarak, günümüz Türkiye’inde Suriyeli refakatsiz sığınmacı çocuklar da göz ardı edilemez boyutlara ulaşmıştır. Sosyal Yardım ve Dayanışma Vakıfları(SYDV) ile çocuklar, gençler, aileler ve engelli çocuklara yönelik ASPBakanlığınca 8-9 milyona yakın kişi için yapılan sosyal yardımlar da bu sorunların bir göstergesi niteliğindedir. Yaşanılan tüm bu sorunlar, kamusal bir hizmet ve görev açısından bir sorumluluk getirmekte ve sunulan sosyal hizmetlerin niteliğini daha da önemli kılmaktadır. 2000’li yılların başından itibaren internet ile birlikte iletişim, telekomünikasyon aracılığıyla gerçekleşmeye başlamış ve teknoloji ile aktarılan veriler üzerinden yeni bir dijital/sanal bir ortam oluşmuştur. İnternet ortamında sosyal medya ile iletişim/bilgilenme ayrı bir boyuta da taşınmıştır. Birey/aile ile ilgili

boyutlarla birlikte medya, bilim, teknisyenlik/uygulayıcılık boyutlarında da önemli bir değişim başlamıştır. Küreselleşme ve toplumsal açıdan bakıldığında, iletişim araçlarıyla ilgili teknolojik gelişmeler yeni bir sosyo-ekonomik sistemden bahsedilmesine yardımcı olmuştur.

2. Küresel anlamda böyle bir dönüşüm ve bunun etkileri Türkiye için de geçerlidir. 2000lerden itibaren siyasi ve sosyo-ekonomik alanda gelişim ve dönüşüm de söz konusudur. İnternet ve teknolojinin hızı ile birlikte yeni bir toplum, yeni bir sosyoekonomik sistem ve de buna paralel topluluklar da öne çıkmaya başlamıştır. Bu gelişim ve dönüşüm bağlamında 78.7 milyon gibi bir nüfusa sahip Türkiye’de aktif internet kullanıcı sayısı 46 milyona ulaşmıştır. Aktif sosyal medya kullanıcı sayısı 42 milyon iken 71 milyon kişi mobil bağlantıya sahiptir. Facebook, Twitter, Youtube, Instagram gibi iletişim alanları oluşurken sosyal medyada aktif mobil kullanıcı sayısı ise 36 milyondur. Akıllı telefon ve tabletler ile de sosyal medya aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Yazılı ve görsel iletişim araçları ve yöntemleri de değişmeye başlamıştır. İletişim ve ilişkiler de yeniden şekillenmekte ve de yapılanmaktadır. (<https://bkmexpress.com.tr/dijital-dunyada-2016-yilinin-ilk-turkiye-istatistikleri/>)

3. Toplumdaki bireyler dahil olmak üzere yeni bir sosyoekonomik sistemde bilişim teknolojisi alanındaki gelişmeler özellikle aktif olarak kullanılan sosyal medya gibi sadece bir iletişim aracı değildir. Kamu hizmetine ulaşım da dahil olmak üzere kamu hizmetine yönelik uygulamaların dijital ortama taşınmasına ve dönüşmesine de önemli bir nedendir. Özellikle görsel ve yazılı medya birlikte desteklenmektedir. Reklam alanları dahil yeni alanlar ve kanallarda değişmektedir. Bu yeni alt yapı, bu kanalları daha da kolaylaştırmıştır. Ekonomik anlamda ulaşılabilir olan bu araçlar, tüketimde hem yaygınlaşmayı hem de hızlanmayı etkilemiştir. Türkiye’de toplumsal anlamda çeşitli gelir ve tüketime de dayalı sosyal kesimler arasında bir yoğunluk, geçirgenlik ve artış da bu yönde öne çıkmaktadır. Katı değerler yerine esneklik ve değişkenlik özellikleri açısından “akışkan” bir topluma dönüşüm sosyal medya ile hızlanmıştır. Bununla birlikte yeni kimlik/ler, toplumsallaşma ve/veya yeni (paralel/uydu) toplulukların oluşturulmasına da ek nedendir. Aynı zamanda kişisel alan ile özel ve kamu olmak üzere kamusal hizmet ile ilişkiler de yeni bir boyuta taşınmaya başlanmıştır. Alt yapıya da bağlı olarak son 20 senede eğitim ve teknoloji ile ilgili gelişen araçlar da öne çıkmıştır. “e-dönüşüm” ve “e-devlet” gibi adlandırmalar ile “sosyal medya okumak” gibi yeni bir yöntem ve bu tip yeni modeller de gündeme alınmaktadır.

Ailelerin kendi sorumluluklarını yerine getirmesine ayrıca bir katkı da vermek gerekmektedir. Buna yönelik hukuksal ve sosyal sorunların ayrı bir şekilde ele alınması da gerektirmektedir. Böylece X ve Y gibi çocuk ve gençler açısından nesiller arasında da hızlı bir dönüşüm ve gelişim de öne çıkmaktadır.

Sosyal medya ve çocuklar/gençler ve bazı gözlemler.

4. TÜİK verilerine göre 0-17 yaş arasındaki çocuk sayısı 2014 te 22.8 milyon olup oranı ise %29.4 dür. Gene bu veriler bağlamında Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'nın 2013 yılı sonuçlarına göre, 6-15 yaş grubundaki çocukların %53,5'i sosyal medya ağlarını kullandı. Bu oran, erkek çocuklarda %57,8, kız çocuklarda ise %48,4 oldu. Yaş grupları daha ayrıntılı incelendiğinde ise, 6-10 yaş grubundaki çocukların %32,8'i sosyal medya ağlarını kullanırken, aynı yaş grubundaki erkek çocuklar için bu oran %35,8, kız çocuklar için ise %29,4 oldu. Yine, 11-15 yaş grubundaki erkek çocukların %70'i, kız çocukların ise %60'ı sosyal medya ağlarını kullandı. Dolayısı ile 2016 yılında bu verilerde önemli bir artışın olduğu gayet açıktır. Çocuk ve gençler ile sosyal medya arasındaki ilişkilerin yeniden ele alınması ve güncellenmesi de gerekmektedir. Artık yeni bir “dünya” yeni bir “yaşam” yeni bir “anlama ve öğrenme” söz konusudur. Bu arada çocuklar “birlikte ve özgür” olduklarında daha iyi öğrenme de hedeflenmeye başlamıştır. 19'uncu yüzyıldan kalma fabrikalar için çalışan işçi yetiştirmek de yeterli değildir. Aile ve çocuklar için temel bir araç olan okullar; mutlu, sağlıklı ve üretken insanlar yetiştirmelidir. Öğrenciler bu methodla büyüyünce de okuma, iletişim, matematik, internet kullanma becerilerinde başarılı olduğu da görülmektedir. Çocukların özgüvenleri ile yeni davranışlar da gelişiyor. Öğretmenler dahil sosyal hizmet alanında çalışanlar için yeni beceri ve sorumlulukları da getirmektedir. Artık internet ve sosyal medya ile ulaşılabilir bilgiler de genişlemiştir. Çocuklar için ise bilmediği önemli soruları sormalı ve yanıtını bulurken de “özgürlük” ile yeni bir ilişki, yöntem ve metotlar da gelişirken sosyal medya gibi bir araç ve dijitalleşme daha da fazla öne çıkmaktadır. Sosyal hizmet ve/veya eğitim dahil geleneksel yöntem ve methodlarda yeni iş ve ürün geliştirme ile de yeni ürünleri denetleyip ölçen bir sistem de artık hedeflenmelidir. Özellikle belli bir yaş grubundan sonra teknolojiye yatkınlık gelişim, anlama ve duyular arasındaki ilişki ve davranışları da farklılaştırmaya başlamıştır. Kendine özgü yeni iletişim dilleri de gelişmektedir. Sosyal hizmet ve/veya eğitim de dahil olmak üzere geleneksel yöntem ve methodlar bu açıdan yeni bir iş ve

ürün geliştirme ile hizmetleri denetleyip ölçen yeni bir sistem de artık hedeflenmelidir.

5. Bireylerin çeşitli hizmetler alması bağlamında dijital alana yönelik hızlı teknolojik gelişmeler tüketim açısından özel sektöre öncülük yapmaktadır. Kamu hizmeti de aynı zamanda diğer bir alandır. Küreselleşme, iş ve üretim modelleri ve finans ilişkileri bu hıza göre de dönüşmektedir. Güvenlik gereksinimi, başka yeni araçları da geliştirmektedir. Örneğin finans sektöründe hizmet alanlar “akıllı telefonlara” yönelik mobil uygulamalar ile üretim, pazarlama ve hizmet sektörü gibi alanlarda öne çıkmaya başlamıştır. Yeni yeni alanlar ve araçlar gelişirken dizüstü ve masaüstü PC lerde başlatılan sosyal medya uygulamaların akıl telefonlara uyarlanmasıyla bu cihazların sadece bir iletişim aracı olmadığını göstermekte ve aynı zamanda bilgisayarlarda olduğu gibi indir-yükle-kullan sistematiği ile bilgiye erişimi kolaylaştırmaktadır. Özellikle son 10 yılda medya sektöründe yaşanan değişim ve sosyal medyayı da kapsayan ve bütün bilinen farklı ortamları bir araya toplama becerisine sahip yeni medyadan da bahsedilmeye başlamıştır. Birçok imkanı aynı anda sunması ise zaman, coğrafi ve fiziki mekan farklılıklarını ortadan kaldırmaktadır. Her sosyal kesim/katmanlar ayrı ayrı ilgi odağı olurken sosyal medya, kullanıcılarını hem üretici hem tüketici olarak konumlamaktadır. Yazılı ve görsel medya, sosyal medyanın önüne çıkarken ek bir araç özelliği de kazandırılmaktadır. Buna ek olarak yapay zeka veya robotlar gibi yaşamı kolaylaştıran teknolojik araçlar ve uygulamalar çeşitli alanlarda da hızlı bir şekilde yaygınlaşmaya başlamıştır.

Yeni bir sosyoeko sistem

6. Ses ile işitme ve görme gibi duyuların ve de sensörler ile birlikte algılanmaların dijital platforma hızlı bir şekilde uyarlanması sonucu yaşam ve hizmetler daha da hızlı bir şekilde kolaylaşmaya başlamıştır. Sağlık, eğitim, güvenlik ve hizmet gibi bu alanlara yönelik çeşitli araçlar ve ürünler de aktif bir şekilde öne çıkmaktadır. Kamu hizmeti de dahil olmak üzere hizmet veren ve hizmet alan açısından yeni bir tüketim alanı da oluşmaktadır. Ama böyle bir hızlı gelişim ve dönüşümde oluşan bu yeni sosyoekonomik sistemde yeni sorunlar da bilindiği gibi ortaya çıkmaktadır. Kamusal alanda ortak bir değer ve bir düzen ile ilgili etik ve hukuksal sorunlar ortaya çıkmaya başlamış ve bu küresel bir hale gelmiştir. Bu yönde yasal bir boşluk ve belirsizlik de gözlemlenmektedir. Kişilerin güvenliği ile kamusal alandaki ilişkiler arasındaki güvenlik boyutu her

zaman güncelliğini korumaktadır. Bu alanda aktif olarak iş üretenler ise daha belirleyici olmaktadır. Dijital uygulamalar; görüntülü ve yazılı yayın paylaşımında önemli bir araç olurken gene dijital ortamda görsel oyunlar gibi diğer çeşitli medya araçları da öne çıkmaktadır.

7. Aynı zamanda bilişim teknolojisi alanındaki yeniliklere çocuk ve gençlerin hızlı bir şekilde bir uyum sağladığı gözlemlenmektedir. ancak teknolojik alanda oluşan bu yeni bağımlılık ile kişisel, sosyal ve sağlık anlamında ek sorunlar da söz konusu olmaya başlamıştır. Bu durumun yarattığı etkiler ve davranışlar hem aile ortamında ve hem de okullarda öne çıkmaya başlamıştır. Sosyal alan/çevrede bir değişim ve dönüşüm söz konusu olmaktadır. Gerçek/reel yaşam ile sanal arasında bir kopmaya da ayrıca neden olmaktadır. Sosyal medyada çocuk pornografisi de dahil olmak üzere cinsel bir objeye dönüşüm, cinsel istismara yönelik suçlar ve dolayısıyla yeni çocuk mağdurlara da neden olmaktadır. Çocuk ile anne ve baba arasındaki ilişkilerde de değişimler olmaktadır. Kişiler ile ilgili özel alan ile kamuya açık bu alandaki ek ilişki ve sorunlar yoğun bir şekilde görülmeye de başlanmıştır. Bıçak gibi yararlı bir araç aynı zamanda kötüye kullanım ile bir zarar için de kullanılabilir olmuştur. Özellikle sosyal medya gibi bu yeni alanda kamu hizmeti de dahil olmak üzere yeni bir yönetim modeline de ihtiyaç duyulmakta olup iyi ve olumlu bir yönetim bu açıdan daha da bir önemli hale gelmektedir.

8. Alt yapı ile birlikte hizmet sektörü gibi bu alanların öncülüğü sonucu sağlık, eğitim ve güvenlik hizmetlerine yönelik uygulamaların kamusal hizmete yansıtılması da doğaldır. Hem teknoloji ve ürün geliştirme, hem kişisel hem de kamusal açıdan da bir pazarlama alanıdır. Buna reklam ve halkla ilişkiler de dahildir. Yeni bir iletişim alanı ve kanalıdır. Hem de oluşan üretim ilişkisi ve ağlar sonucu aynı zamanda diğer pazarlamanın alanının da diğer bir parçasıdır. Karşılıklı bir ilişki ve yarar da öne çıkmaktadır. Bu alanlara yönelik örneğin bir oyun bu alanda bir tüketim ürünüdür. Hem hizmet alanı hem de veren açısından karşılıklı ve önemli sosyo ekonomik yararlar ve etkilere de neden olmaktadır. Buna negatif etkiler de dahildir. Dolayısıyla birey ve toplum açısından yeni bir sosyoekosistem ve de yeni iletişim kanalları da oluşmaktadır. Hem bireysel hem de kamusal iletişim ağları ile de yeni bir kollektif bir etki ve davranış öne çıkmaya başlamaktadır. Bu açıdan hayırseverlik ve yardımseverlik de bu yönde önemli bir örnektir. Duygusal / kişisel tepkiler sanal alana taşınırken sadaka/zekat/ veya bağışlar gibi yeni araçlara da dönüşmektedir. Bu kişisel/duygusal tepkiler/davranışlar ve de etkiler aynı

zamanda yeni kolektif topluluklara da neden olmaktadır. Sosyal sorumluluk gibi yeni bir alan ve araçlar da geliştirilmektedir. Oluşan ağlar ile sanal bir tepki-etki yeni bir davranış biçimi ile dönüşürken yeni bir tepkisel/etkisel alanlar da oluşmaktadır. Bu aynı zamanda yeterli olabilmekle birlikte hızlı bir akışkanlık tile epki ve etkileri de değiştirebilmektedir. Bu durum, ticaret ve hukuk ile ilişkileri bile değişirken özellikle de internet ortamında bazı kamusal uygulamaların dijital uygulamalara başarılı bir şekilde taşınması da ayrıca önemlidir. Türkiye de UYAP, SGK, MERNİS gibi kamusal hizmet alanında böyle bir alt yapı sonucu gelişme ve dönüşüm görüldüğü gibi öne çıkmaktadır. Ancak alt yapı açısından bu uygulamalar pasif bir ulaşım ve iletişim aracıdır. Fakat bu pasiflik özelliği dahil kamusal bir hizmet olan sosyal hizmet alanında ki etkinlikleri değerlendirildiğinde ise özellikle hizmet alanlara yönelik aktif bir etkinliğin şimdiye kadar öne çıktığını görmek ise mümkün değildir.

Sosyal Medya ve Kamusal hizmetler

9. Diğer taraftan 2004'ten sonra AB ile başlatılan süreçte kadın ve çocuk gibi özellikler ile birlikte hukuksal açıdan bir hak aranılması da öne çıkmaya başlanmıştır. Anayasanın 90 ıncı maddesi ise hem idari hem de hukuksal açıdan bir yükümlülüğü hak boyutuna da taşımıştır. Sosyal devlet niteliği daha da yükümlü kılınmıştır. Böyle bir zemin ile kamusal bir hizmet olan sosyal hizmetin bu açıdan sorgulanması ve değerlendirilmesi yeni bir sosyoekonomik sistemin önemli bir parçası olmak zorundadır. AB projeleri ile yeni bir STK kültürü gelişirken farkındalık gibi kendine özgü bir kavramı ve kişilerle oluşan ağlar ile de bir bilgilendirme ve bilinçlendirme için sosyal medya önemli araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. Öngörülen yasal düzenlemeler ile uygulamalar arasında yaşanılan eksiklikler ve sorunlar daha da belirleyici olmaya başlanmıştır. Yazılı ve görsel medyaya yansıyan bilgilerin sistematik şekilde tekrarlama ve hızla yaygınlaşma özelliği ayrı bir etkinlik ve alana dönüşmeye başlamıştır.

10. “NGO” özelliği yerine STK şeklindeki bir adlandırmanın kendi özgünlüğü saklı kalmak üzere örneğin “çocuk gelinler” veya ev içi şiddet, boşanan aileler ve çocukları, suça sürüklenen çocuk/gençler, refakatı olmayan Suriyeli çocuklar, çocukların cinsel istismarı ile mağdur çocuklar açısından oluşan güncel sorunlar toplumsal bir soruna da dönüşmektedir. Bu gelinen nokta sadece yargısal ve iç güvenlik ile ilgili olmadığı gibi sosyal hizmetin önemini de daha da artmıştır. Merhamet ve vicdan gibi

özel bir alan ile ilgili hayırseverlik/yardımseverlik bağlamında insani boyut ayrı bir şekilde ele almayı gerektirmektedir. Yardımlaşma ve dayanışma ile bir ilişki de öne çıkarken Sosyal ve Hukuk Devlet bağlamında kamusal bir hizmet olan sosyal hizmetin hukuksal ve idari açıdan bir yükümlülüğün gözetilmesi de ayrıca gerekmektedir. Böyle bir yeni sosyoekonomik sistem ile sosyal hizmetler, kamusal açıdan oluşan ihtiyaç ve sorunlar artık sosyal medya alanına da rahatlıkla taşınırken “sorun”lar daha fazla belirleyici olmaya başlamıştır. Nitelik ve özellik daha da aranır olmuştur. Böylece hak sahipliği bu şekilde öne çıkarken bir sorgulama ve değerlendirme de öne çıkmaktadır. Ancak bu bağlamda verilmesi gereken sorun ve hizmetin idari ve teknik açıdan risk dahil yönetimi ise sorunun ve yönetimin gerisinde kaldığını da göstermektedir. Uygulayıcı profesyoneller açısından da yeni bir etkinlik alanının yönetilmesi ve teknolojik gelişme ile yeni bir idari ve teknik süreç yönetimin bir verimlilik, yetkinlik ve de liyakat için özellikle aranılması da bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır.

Kamusal sosyal hizmetler,

11. Bilindiği gibi bu gelişmeler ve ihtiyaçlar bağlamında 2013 yılında ASPB gibi önemli bir bakanlık yapısı da kurulmuştur. 1983’te öngörülen 2828 sayılı kanun ile çocuk alanı ve sosyal hizmet uygulamaları SHÇEK ten dönüşmüştür. Çocuk, kadın, aile gibi bu alanlara yönelik verilen hizmete ek olarak sosyal yardım dahil olmak üzere sosyal hizmetler açısından bir hizmetin verilmesi de söz konusudur. Hak sahipleri için verilmesi gereken bu hizmetlere yönelik öngörülen uygulamalar ise görüldüğü gibi internet ortamında Bakanlık web sayfalarında da yayınlanmaktadır. Başta akıllı telefon olmak üzere böyle bir dijital ortamda ve böyle bir sosyal medya bağlamında hak sahipleri için yapılan bazı duyurular öne çıkarılırken uygulayıcılara ve profesyonellere yönelik bir bilgilendirme ise daha çok iç idari yönetim açısından önemlidir.

ÇOCUKLAR/GENÇLER VE KORUMA(MA)

12) Bakanlık yapılanmasında yer alan birimler arasında ise Çocuk Hizmet Genel Müdürlüğü’de yer almaktadır. Çocuk ve gençlerin geleceğine yönelik uygulamalar ise İl müdürlüğünce yürütülmektedir. Bazı uygulamalar Sosyal Hizmet Merkezi üzerinden de verilmektedir. Bakanlıkça öngörülen böyle bir idari ve teknik yapılanma da söz konusu olan Genel Müdürlük yapılanmasında ise Aile Yanında Destek Hizmetleri, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Bakım Hizmetleri, Sosyal

Rehabilitasyon Hizmetleri, Eğitim ve Toplumsal Destek Hizmetleri ve Çocuk Hakları Daire Başkanları gibi uygulayıcı alana yönelik uygulamalar öne çıkmaktadır. Araştırma-Geliştirme ve Proje ve Yönetim Hizmetleri D.Başkanlığına da ayrıca destek bir uygulamaya yer verilmektedir. Özellikle de 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında yer verilen çeşitli hizmet ve uygulamalar görüldüğü gibi web sayfasında da yansıtılmaktadır. ANKA; Çocuk Destek Merkezi, Gönüllü Hizmetler, Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon, Çocuk Hakları, Koruyucu Aile gibi çeşitli hizmetler ile bu uygulamalara yönelik proje bağlamında bazı çalışmalara yer verilmektedir. Böylece hizmetin özelliği için bazı uygulamalar ve bilgiler ile birlikte bazı yasal düzenlemeler ile önemli bir takım bilgilere de yer verilmektedir. Neredeyse 25 milyondan fazla çocuğun hem bir geleceğin yanında olması hem de korunma ve himaye edilmesi gerekirken internet ortamında sosyal medya üzerinden ayrı bir ilişki arandığında ise sosyal medya alanlarına ulaşımın hala mümkün olmadığı da diğer bir gerçektir.

Çocuklar/gençler için yardım/koruma ve dijital uygulamalar/sosyal medya

11. En son olarak örneğin “Kayıp çocuk yardım ve destek hattına imza” gibi sosyal medyada bir kampanya öne çıkarılmıştır. Bir çağrıya yönelik hat için yapılan bu kampanya aynı zamanda sosyal medyadaki iletişim kanallarının ve etkinliği içinde örnektir. Bir hedef bağlamında kısaltılmış yazılı bir bilgi ve bunun hızlı ve sürekli şekilde paylaşımı yöntemleşme için de diğer bir örnektir. Bu bağlamda yaşanan bu güncel ve kronik sorun, kamusal bir hizmet ile açıkça ilgilidir. Yardımlaşma ,dayanışma ve koruma boyutunun sosyal hizmetler açısından özellikle ele alınmasını da gerektirmektedir.Teknoloji ve dijital üretimi sonucu oluşan bu iletişim aracı sadece bir iletişim için değil sosyal hizmetler ile de ilgili güzel bir örnektir. Söz konusu olan bir tehdit ve bu yönde bir önlemi de içeren yardım ve korumaya yönelik çocuklar için yapılmış olan bu çağrı ve bir bilgilendirmenin ise hala kamusal bir hizmette yer almadığı vede dijital bir uygulamaya yansıtılmadığı da görülmektedir. Kampanya ile toplumsal/kamusal/kamuoyu açıdan yapılan böyle bir yardım , talep vede araç/ürün aynı zamanda hem Çocuk Hakları hem Avrupa Sosyal Şartı ve İstanbul Sözleşmesi gibi diğer sözleşmeler bağlamında da doğru ve önemli bir taleptir.Acil bir yardım ve önleme istenmektedir.Ancak ve özellikle Genel Müdürlükte yer alan Çocuk Hakları gibi bir daire başkanlığından bazı haklardan görüldüğü gibi bahsedilirken bu yönde bir savunuculuk ; önleme vede yardım boyutu için ek bir bilgilendirmede somut ve önemli

eksiklik/ler bu arada ortaya çıkmaktadır.Facebook ,Tweeter gibi çeşitli yeni sosyal medya alanlarına yönelik bir ilişkiler üzerinden her hangi bir bilgilendirme ve risk dahil yönetme gibi bir uygulama web sayfasında da yer almamaktadır.Bir dijital uygulamada vede sosyal medyaya yönelik bir etkinlikte görülmemektedir.Google’da rahatça bulunacak yasal düzenlemeler ve başka web sayfalarında da yer alan bazı raporların yayınlamaları ise bu açıdan yeterli kılınmaktadır.

12)Böyle bir etkinlik bağlamında da sadece SHÇEK ile oluşan (183) numaralı bir çağrı merkezinden bahsedilmektedir.Yardım ve bilgi için çalışma saatleri ile de sınırlıdır. Sosyal yardım için ise (144) numaradan bahsedilmektedir.Aslında 24 saat için geçerli olan acil bir yardım çağrısı ve ulaşım/iletişim/barınma dahil koruma çocuklar/gençler için oldukça önemlidir. Bu yönde bir kurumsal yapı ve uygulama da gerekmektedir. Çocuk ve gençlerin özelliğinden dolayı ayrı ve özel güvenli bir araç ve bir iletişim aracı ise bu açıdan hala bulunmamaktadır. Üstelik teknolojik gelişime rağmen bu ihtiyacın hala giderilmediği de anlaşılmaktadır.Ayrıca böyle bir uygulamada sadece bilgilendirmek yetmemektedir.Yardım etmek ve dayanışma içinde olmakta ayrıca bir görevdir. Bu yönde bir süreç ise belli bir kalite ve nitelikte yönetilmeli ve aranılmalıdır.

Öncelikli ihtiyaçlar ve araçlar

13.Bu kampanya ayrıca görüldüğü gibi aynı zamanda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu/ ÇKK ile de ilgilidir. Özellikle de 6 ıncı madde de Bakanlık ve dolayısıyla Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü kapsamında öngörülen ihbar yükümlülüğünün karşılanmasını da gerekmektedir.Yardımının yanı sıra koruma ve himaye içinde bir görev öngörülmektedir. Özellikle çocuklara yönelik sağlık,adalet ve eğitim gibi kamusal ve toplumsal açıdan da öngörülen bu sorumluluk/yükümlülük bağlamında STK lar da bu kapsamda yer almaktadır.Bir yükümlülükte öne çıkmaktadır. Bu yükümlülük Bakanlık ile yapılan harcama için söz konusu olan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı içinde geçerlidir.Bu toplumsal görev ve yükümlülük hem ev işi şiddet bağlamında İstanbul Sözleşmesi gibi sözleşmeler açısından da ayrıca önemlidir.Engelli çocuklarda ayrıca bu kapsamdadır. Buna bağlı olarak kamusal bir hizmet bağlamında sağlık ,eğitim , güvenlik , adalet ve iletişim gibi bu hizmetler içinde ayrı bir yükümlülük öne çıkmaktadır. Bu yardım ,dayanışma ve koordinasyonun ötesinde uyumlu ve aktif bir uygulama da aranmaktadır. Bir toplumda var olması ve aranılması gereken bir “İYİLİK” -ki refahtan önce gereken minimum bir standart- hali için ise sosyal hizmet boyutunu

ayrı şekilde ele alınırken sosyal hizmetlerde öngörülen bu kamusal hizmetin diğer alanlar ile birlikte ayrı bir uyumu ve aktif olunmayı da ayrıca gerektirmektedir. Özellikle 2004 yılından sonra hukuksal açıdan gelinen nokta “idare” birimlerinin pasif kalmasını da artık yeterli kılmamaktadır. Aksine ek sorumluluk ve yükümlülük daha da artmıştır. Hizmet alanın bu özelliğinden dolayı da çalışma saati bu kapsamda bir mazeret olmayıp aksine önemli bir kusurdur.

14. Dolayısı ile çocukların/gençlerin bir “iyilik” halinin önceliği bağlamında sosyal hizmete yönelik bir ailenin talebi önemli bir hak talebidir. İnsani bir boyut yerine yardım dahil sosyal hizmet yöntemleri ile bu hizmetlere ulaşımda sağlanmaktadır. Diğer taraftan toplumsal açıdan bir yardım ve dayanışma ihbar talebi ile kamusal hizmete yansıtılırken korunma ve himaye ile ilgili gerekli tedbirlerin ele alınması gerekmektedir. Ancak adalet, eğitim, sağlık, gençlik hizmeti vede belediye gibi yerel yönetimler de dahil sosyal hizmet ile ilgili ihbar yükümlülüğü dahil oluşturulan ilişki ÇKK ile de öngörülmüştür. Teknik ve yanlış bir kurumsal yapılaşma sonucu yargısal bir vesayet uygulaması tercih edilmiş ve sosyal hizmetler gibi uygulamalar “idare”nin altına alınmıştır. Hem “yerindelik” hemde teknik açıdan müdahale yetkisi gibi bir uygulama hala idari açıdan öngörülmeyeceği için de yaşanan bir kargaşa ve özgünlük önemli bir gerçektir. Çocuk dahil sosyal hizmetler ile ilgili teknik ve bilim için de bir gösterge olup henüz bir düzeye ulaşılmadığı da bir gerçektir. Genel Müdürlük açısından önleyici (?) ve barınma dahil bir bakım hizmeti ise daha fazla öne çıkmaktadır. Bu kargaşaya ve özgünlüğe rağmen böyle bir ihbar/bilgilendirme bağlamında can güvenliği dahil sosyal koruma boyutunun mutlaka yasal açıdanda vede hukuksal açıdan da birlikte ele alınmayı gerektirmektedir. Bu gereklilik çocuk açısından özellikle ayrı bir önceliklidir. Yarar ve esenliğin bu açısından gözetilmesi ve bir uygunlukta aranmalıdır. İnsani boyut yerine özellikle bu hukuksal ve sosyal hizmet içerikli sosyal koruma boyutu sadece güvenlik boyutu ile de ilgili değildir. Sağlık, adalet ve eğitim ile de birlikte ve uyumlu olunmak zorundadır. Örneğin “sağlık” sadece medikal/tıp ile ilgili bir hizmet değildir. Ancak kişilik ve sosyal iyileştirme ile bir birleşik’liği/uyum’u vede aktif aranmayı gerektirmektedir. Fiziksel bir iyileştirme ile duygusal tepki ve davranışlar dahil bu yönde bir iyilik ve iyileştirme hali ancak birlikte ele almayı gerektirmektedir.”Hastalık” gibi bir olgu ve genelleme yerine ise öznenin “hasta” olması öne çıkmıştır. Böyle bir tarihsel ve teknik süreçte çocuk dahil kişi/birey özne/odak olarak ele almayı da gerektirmiştir. İster sağlık, ister eğitim ve/veya sosyal hizmetler açısından

bir genelleme üzerinden bir uygulamanın da terk edilmesi artık gerekmektedir.Teknolojik ve dijital endüstrideki gelişim ve ürün çeşitliği bu yönde aranılması gereken bu özelliği de aslında kolaylaştırmaktadır.Ancak bu alanlar dahil gelişim ve dönüşüm ile ilgili bu süreç Türkiye açısından hala görüldüğü gibi geçerli ve yeterli değildir. Teknolojik açıdan söz konusu olan bazı araçlar/ürünler ve uygulamaların ise yeterli kılındığı ve sanki uygulandığı gibi bir durumda önemli bir gerçektir.

15.Hizmet alan ile hizmet arasında da kurulan yeni bir ilişki böylece yeniden bu şekilde ilişkilendirilirken kamusal hizmetteki yönetim şekli de ayrı bir şekilde ele almayı gerekmektedir.Uzmanlık bağlamında yönetimsel bir ilişki ile teknik yönetim arasındaki ilişkiyi içeren bu boyutlar ayrı bir önemi arttırırken hizmet alana yönelik sosyal medyayı da içeren bir yönetim modeli de ayrıca ele almayı gerekmektedir. Uygulayıcılar/profesyoneller açısından ise dijital uygulamaların risk dahil teknik ve idari açıdan bir süreç yönetimini öne çıkardığı gibi bu yönde aktif ve uyum olma ihtiyacı da artmaktadır. Böyle bir durum; adalet,güvenlik ve eğitim gibi uygulamalar içinde öncelikle geçerlidir. Çocuk dahil sosyal hizmet ile ilgili ek bir ilişki ve uyum bu açıdan özellikle aranmayı ayrıca gerektirmektedir.Tek boyutlu ve bütüncül olmak ise artık yeterli de değildir.Özellikle bütüncül gibi geleneksel ve merkezi bir yönetimsel yaklaşım yerine teknik uzmanlık/profesyonelleşme öne çıkarılarak aktif bir birleşik uyum ve karşılıklı saygıyı da içeren bir yaklaşım artık tercih olmalıdır.Aslında mevcut bu kurumsal yapılar açısından öne çıkan bu ihbar yükümlüğü aynı zamanda bu yönde öngörülen tedbirler içinde önemli bir ilişkiyi/uyumuda öngörmektedir. ÇKK ile söz konusu olan ihbar yükümlülüğü ile açık bir ilişkilendirilme söz konusudur.Yargısal bir vesayet bağlamında öngörülen böyle bir idari uygulamada ise böyle bir gözetim öne çıkarken bu yönde karşılıklı bir uyum ve aktif olunmayı da gerektirmektedir.Adalet,sağlık,eğitim ve gençlik hizmetine yönelik kurumsal bir koordinasyon daha çok bir geçiştirme yerine ise artık çocuk bir “özne/odak” olmalıdır.Bakanlıkta söz konusu olan sosyal yardıma yönelik SYDV dahil kamusal hizmet açısından somut bir sürecin uyumlu ve aktif açıdan ele alınması ve yürütülmesi çalışanlar açısından da ayrıca ve mutlaka gerekmektedir.Buna paralel olarak süreç yönetiminde yer alan uygulayıcı/çalışanlar da diğer bir özne/odak olmalıdır.Bu yönde bir aktif ve uyum aranmalıdır.Ama idari yönetim ile teknik yönetim açısından somut bir ayırımıda gözetilmeli vede

teknisyenlik boyutunun idarenin vesayeti altına alınmaması da önemli bir önceliktir.

16.Kamusal hizmet açısından söz konusu olan bu yükümlük/ler aynı zamanda ASŞ/14 madde ve diğer maddeleri ile de ilgilidir. Bir teknisyenlik boyutunda gerektirmektedir.Sosyal hizmet yöntemleri açısından hem teknik hemde hukuksal açıdan belli bir nitelik ve özelliğinin yanı sıra ek bir uzmanlık ve liyakatta aranmaktadır.Teknoloji ile gelişen dijital endüstri ürünleri içinde bu yönde bir uyum bu açıdan ayrıca aranmaktadır. Sağlık alanı gibi sosyal hizmet alanına yönelik bu araçların üretilmesi ve geliştirilmesi de de ayrı bir önemi arttırmaktadır.Bu alan henüz pazar açısından öne çıkmadığı içinde yan ürünler araç olabilmektedir. Bir taraftan çocuk dahil böyle dijital ortam ve uygulamalar ile sosyal medya dahil bu alanda aktif bir uygulama ihtiyacının karşılanması hem hedef ihtiyaç grupları içinde öncelikli olmaya başlamıştır. Hemde uygulayıcılar/çalışanlar/profesyoneller içinde hizmetin niteliği,liyakatı ve özelliği daha da önemli olmaya başlamıştır.Bir taraftan idari yapıda yazışmalar dahil dijital uygulamalar yaygınlaşırken sosyal hizmete yönelik yardım dahil böyle bir kamusal hizmetteki bilgi ve kayıtlar da temel bir araçtır. Aynı zamanda ve gerektiğinde delil niteliğinde de olmalıdır.Böyle bir yapılanma ile risk yönetim açısından risklerin azaltılması ve hatta sıfır bir hatanın kabul edildiği bir hedefte öngörülmelidir.

BÖLÜM 2

İTERAKTİF /BİRLEŞİK SOSYAL HİZMETLER

“İnteraktif “ve/veya “birleşik/uyumlu” sosyal hizmetler yaklaşımı

17.Çocuk ve gençler açısından sosyal medyada ki bu yaygınlık ve böyle bir alan açısından bakıldığında kısaca önleyici,fark etme,bildirme,koruma/müdahale etme ,iyileştirme gibi koruma/himaye etmeye yönelik bir süreç üzerinden ele alınması sosyal hizmetler açısından mutlaka ve mutlaka ele almayı gerektirmektedir.Bu durum hem sosyal hizmetler/sosyal çalışma bilimi ile uygulama ilişkisini de birlikte içermek zorundadır.Bu bağlamda sosyal hizmet bilimi açısından kişisel,grup ve toplumla çalışma ile bir yöntemleşme/metodlaşma öne çıkmaktadır.Bu yönde bir müdahale yetkinliği hem bilim hemde uygulama açısından da ayrıca gerekli kılınmaktadır. Kişi,aile gibi “mikro” sorun alanları ile nitelik dahil kamusal ve özel kurumsal yapının “mezzo” bir düzeyde ele

alınması gerekirken toplum dahil siyaset ilişkisinin de içeren bir “makro” düzey ilişki/ler bilindiği gibi artık yeterli de değildir. Geleneksel bir genel yaklaşım yerine bu sistem ve yöntemlerin ayrı ayrı ve/veya birlikte aktif ve uyumlu bir şekilde ele alınması bilim ve teknik açıdan yeniden ele almayı da gerektirmektedir. Bu bağlamda “interaktif” ve “birleşik uyum” gibi bir adlandırma ile sosyal hizmetin yeni bakış açısından ele alınmasını da artık düşünmek lazımdır.

18) Özellikle de TÜİK verileri ve gelir dağılımı açısından ortaya çıkan veriler bağlamında sosyal/kesimler katmanlar açısından söz konusu olan bu akışkanlık ve ayrımlar çocuklar/gençler için bu aktif ve uyumu daha da fazla önemli kılmaktadır. Diğer taraftan gelir dağılımı açısından oluşan ayrışma ve yoksulluk ile zengin arasında oluşan fark yeni topluluklar içinde ayrı bir nedendir. Ortak değerler azalırken kamusal açıdan bir hak olan sosyal yardımlar yaşanan sorun için yetmemektedir. Aksine yeni topluluklar öne çıkarken sosyal medya gibi yoğun bir kullanım ve katılım yeni uygulamaları ve araçları/ürünleri bu açıdan ayrıca gerektirmektedir. Bu yönde bir ortak bir hedef/lerde aranmalıdır. Dolayısı ile böyle bir yeni sosyoeko sistem/lerin oluşması nedeni ile bu yönde bir kamusal sosyal hizmetler yapılanmasında hem bilim hemde uygulama açısından da önemli bir dönüşüm söz konusudur. Sosyal çalışma/sosyal hizmet, sosyal pedagoji ve sosyokültürel başlıklar altında da ayrıca ele almayı gerektirmektedir. Bu hukuk, yönetim, eğitim/pedagoji, tıp gibi disiplinler arasındaki ilişki ve uyumu ayrı ayrı ve birlikte öne çıkarırken aktif bir uyum daha da fazla aranır olmuştur. Hukuk dahil tarihsel bir süreçte hayırseverliğin sosyal hizmete ve topluluktan yurttaşlığa dünyevileşmesi ve vergi verenler bağlamında söz konusu olan kamusal sosyal hizmet ile kendi özel kaynaklarına dayalı özel sosyal hizmetlerin farklı bir şekilde ve kamusal gözetim kapsamında yer almaları hem hukuksal hemde kurumsal yapılanma ve teknik açıdan ayrı bir önemdedir. Çocuk ise temel bir özne/odak olması bağlamında bu yöndeki kurumsal ilişkilerin önemi sosyal medya ile birlikte daha da önemlidir. Önceliklidir.

19. Sosyal hizmetin temel yöntemlerinden biri olan toplum ile çalışma ise ayrı bir önemdedir. Önleme dahil müdahale yetkinliği de dahil uygulamaya yönelik yeni modeller ve araçların/ürünlerin geliştirilmesi de özellikle ele almayı gerektirmektedir. Bilişim teknolojik boyutunun yanı sıra yazılım dahil elektronik ve bilgisayar bilimi ile ilgili bir ilişkinin de birlikte ele alınması bir gerçektir. Kitlelilik ve genelleşme yerine çocuk dahil bireyin

öne çıkarılması sosyal hizmet yöntemleri açısından da önemli bir yenilemeyi ve güncellemeyi gerektirmektedir. Geleneksel bir yaklaşım yerine artık bilgi ve iletişim teknolojileri, etik, güvenlik, iletişim, araştırma ve işbirliği ile dijital ürün oluşturma ve hesaplı düşünme gibi çeşitli bilgi ve ilişkilerin birlikte ele alınmasını da öne çıkmaktadır. Dolayısı ile “interaktif” veya uyuma bağlı olarak “entegreaktif” veya gibi “birleşik/uyumlu gibi bir kavramlaşmanın çocukların korunması açısından daha da bir öncelik kazandırması mümkündür..

“İnteraktif /birleşik/uyumlu çocuk/gençlik koruma ve yardım” yaklaşımı

20.Özellikle de çocukların toplumsal açıdan yardım edilmesi ve kamusal açıdan korunması/himaye edilmesine yönelik bu bakış ve yaklaşım aynı zamanda hem hukuksal hemde teknik açısından da bir ayırma gidebilir.Bu yönde bir uyum,işbirliği ve aktif olma öncelikli de olmalıdır. Hem hizmete ulaşım/iletişim hemde de bir nitelik vede liyakat içinde geçerli ve yararlı bir işlevde kazandırılabilir.Hem hukuksal hemde kurumsal yapı açısından oluşan teknik ve bilgi eksiklik/yanlılığına rağmen ÇKK nun gibi yasal düzenlemenin yanısıra Çocuk Hakları ve ASŞ gibi sözleşmeler bağlamında çocukları da öncelikle ilgilendiren bu durum sosyal hizmetler bilimi açısından da geçerlidir.”İnteraktik / Birleşik/Uyumlu Çocuk Koruma ve Yardım” gibi bir başlık altında kuramsal ve kavramlar açıdan bir güncelleme de mümkün olabilir. Özellikle de internet ortamı ile oluşan sosyal medyada ki kişisel/bireysel bir taraftan yeni bir aktif ilişki şeklinde yer alırken yeni bir bireysel konum ve ilişkiye de neden olunması bu yeni bir işlevin de yerine getirilmesine katkı verebilmelidir. Hem bu yeni sosyal alan ve çevre açısından hemde reel yaşamdan ayrı bir şekilde ele alınması ile de her iki açıdan etkin bir uygulama bir zorunluluktur.Çocuğun/gençliğin gelişimde ki hızlanma ve etkiler yeni davranışları da neden olurken özellikle çocuk açısından aranılan bu uyum ve aktif olmak aynı zamanda gelişen teknolojiji ve iletişim endüstrisinin de artık bir parçasıdır. Bir uyum ve uygunlukta gerekmektedir. Şayet teknoloji ve araçlar özen/odak olursa yeni sorunlara neden olması da diğer gerçektir. Yeni, yeni sosyal sorun ve alanlar da mümkün olabilmektedir. Bu sosyal ve reel/gerçekçi iki alana ve ihtiyaçlara yönelik yöntem ve metodların teknikler üzerinden verilmesi ve aranılması böylece yeni arayışlar ve hedefleri de öne koymak zorundadır.Sebeup-sonuç ilişki ve yaklaşım bağlamında sosyal hizmet alanında söz konusu olan çocuk gelinler, cinsel istismar,çocuk/gençlik suçluluğu,bağımlılık,göçmenler gibi

dezavantajlı dışlanmış/sorunsal özel grupların ayrı ayrı ele alınması ve uygulanmasında bir zorunluluktur..Aynı zamanda genel uygulama açıdan ise önleme ,yardım ve koruma gibi başlıklar ile birlikte engelli çocuklar ,okul sosyal hizmeti,gençlik hizmeti gibi gibi özel alanlar ve ilişkiler yenilenmeli, ayrı ayrı ve birlikte bir uyum da aranmalıdır..Ayrıca koruyucu aile , kurumsal bakım ve yaşam gruplarını da birlikte içeren vede özellikle eğitim boyutunun öncelik olarak ele alındığı yeni bir bakım/barınma hizmetinin de yeni bir bakışı ve yaklaşımı gerekmektedir. Hukuksal ve teknik yaklaşım ve bir uyum ile de kamusal ve özel kamusal hizmetler yeniden ele alınmalıdır.Yaşanılan yoğun sorunların artık genel bir bakış ve yaklaşım yerine somut olgular üzerinden ayrıca ele alınması yeni bir zemin ve güncellemeyi de gerektirmektedir.

21 .Özellikle sosyal hizmetler açısından çocuk alanına vede özellikle çocuk hakları dahil ÇKK üzerinden Genel Müdürlükçe yürütülen uygulamalar ve yukarı yer alan gereklilik birlikte değerlendirildiğinde ise görüldüğü gibi sosyal medya ile ilgili önemli eksiklik gayet açıktır.Teknolojik boyut ve ürünler/araçlar eksik veya hiç yoktur.Söz konusu olan hizmetlerin ve uygulamaların hem bu açıdan hemde uygulayıcılar açısından sosyal medya gibi önemli bir alana taşınmasını da gerektirmektedir. Ayrıca bu yönde bir dijital uygulaması için söz konusu olan web sayfasın da etkin ve verimli bir işleyiş önemli bir eksikliktir.İçerikte oldukça zayıftır. Genel Müdürlüğün özelliği bağlamında 18 yaşına kadar verilen çocuk/gençlere yönelik aktif bir iletişim ve etkinlik bu açıdan değerlendirildiğinde hemen hemen yoktur. 30 milyon çocuklar/gençler arasında 2017 yılında en azından 20 milyonun sosyal medyada yer almasına rağmen bu eksikliğin giderilmesi kamusal bir hizmet açısından mutlaka ve mutlaka ele almayı gerektirmektedir.Yeni bir web sayfası dahil bu yönde gerekli ürünlere /araçlara ve uygulamalara da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum sadece çocuklar/gençler içinde değil hem aileleri hemde toplumu da ilgilendirir. Bu özgünlük ,zorunluluk ve yaşanılan somut sorunların ve çözümlerinde ayrı ayrı ele alınmasını gerektirmektedir.Şu anda sorunu yöneten değil sorun/sorunlar yönetmektedir.Bu bağlamda sorunların özellikleri ile birlikte yaşın özelliğine göre hedef gruplara yönelik mikro sorunlar dahil sosyal medya alanlarındaki ağlarının da bir parçası ve takipçisi olunması da gerekmektedir.Ancak bunun için aynı zamanda söz konusu olan yapısal ve kurumsal sorunların da giderilmesi de ayrı bir öncelik olup birlikte ele almayı da gerektirmektedir.

22.Çocuk dahil sosyal hizmet alanına yönelik bir metoda/yönteme vede önemli bir felsefe ve yaklaşıma dayalı olarak hem alandaki çocuklara hemde uygulayıcılara vede kamuoyuna yönelik ürünlere/araçlara ihtiyaç olduğu da açıktır. Bu yönde bir pazar ve özgün bir ürün geliştirme ise hala oluşmamış.Eğitim , sağlık,hizmet gibi alanlara yönelik bazı ürünler arasında sosyal hizmet alanına yönelik bazı yan ürünler kısmen olsa da mümkündür. Eksik olan bu pazar eksikliğinin giderilmesi ve geliştirilmesi de ayrıca öngörülmalıdır.Bu nedenden dolayı sosyal hizmet alanına yönelik bu yönde bir yöntem ve model çalışmasını ile dijitalleşmenin birlikte ele alınması da önemli kılmaktadır. Özellikle daire başkanlıklarınca verilen bazı hizmetlerin bir uyum için olmadığı ise açıktır.Bu uyum sorunu,işbirlik eksikliği vede bir pasif kalmada öne çıktığı da gözlenmektedir..Profesyonellik boyutu ise aranılan diğer bir nedendir.. Sosyal Yardım Gene.Müd.lüğü gibi Bakanlığın diğer birimleri de dahil diğer alt birimler içinde geçerli bir durum söz konusudur.Bir dağınlıkta vardır..Aynı zamanda ÇKK kapsamında Adalet , MEB ve Sağlık Bakanlığı ile etkin bir uyumun,işbirliğinin ve aktifliğin hala öne çıkarıldığını söylemekte mümkün değildir.Diğer taraftan ÇKK/5 maddesi ile koruyucu ve destekleyici tedbirlerin yargısal bir uygulama tarafınca belirlenmesi/karar verilmesi nedeniyle idari bir uygulamanın yargısal bir vesayet üzerinden yürütülmesi ve gözetilmesi de önemli bir ek kargaşaya nedendir. Bir asırdan beri söz konusu olan hukuksal ve teknik bir yanlışlık hala benimsenmektedir. Ayrıca gençlik hizmeti yapısal açıdanda ayrıca sorunludur. Kavramsal ve hizmet açısından da ayrı bir kargaşaya neden olmaktadır . Ayrı bir dağınlıkta vardır.Öncelikler ile ilgili bir kargaşa ve kendine özgü bir otonomluk bu açıdan öne çıkmaktadır.Ortaya çıkan ek belirsizlik kurumsal açıdan da ayrıca önemli bir engeldir.. Özne/odak hala çocuk olmadığı gibi sosyal hizmet konusunda bazı yöntemlerin kopuk kopuk ele alınması bu yönde oluşan bir uyumu da sağlayamamaktadır. Kurumsal yapı ve birimler açısından da bazı sorunlar da gözlenmektedir. Anka gibi uygulamacılar/pofesyonel için söz konusu olan proje çalışmalarının verimliliği ve etkinliğinin bu açıdan aranmasını da ayrıca gerektirmektedir.Gene 1.5 milyon Suriyeli çocuklar açısından söz konusu olan refakatsız çocuklar gibi ek bir sorun görüldüğü gibi ele alınırken örneğin web sayfasında yer alan bilgiler arasında ki vasilik gibi önemli bir uygulama için somut bazı bilgi eksikliği buna rağmen hala rahatlıkla yayınlanmaktadır.Uygulama açısından önemli bu sorun hala devam etmektedir.Sadece bir bilgilendirme yeterli de kılınırken söz konusu olan bu proje çalışmasının da ki sosyal medya etkinliği ise görüldüğü gibi devam etmemiştir. (<https://www.facebook.com/safeinfointurkey>) Proje gibi

çalışmalarda bir sürekliliğin gözetilmediği açıkça görülmekte olup bu durum aynı zamanda proje çöplükleri içinde güzel bir örnektir.

23) Koruma açısından gereken önleme ve bakım hizmetinin önemi ile bakım kapsamında ki kurumsal bakım/barınma , koruyucu aile ve yaşam grup evi gibi uygulamaların böyle bir süreçte birlikte ve risk yönetimi dahil sosyal hizmet açısından yönetilmesi uygulayıcılar/profesyonel/çalışanlar içinde özellikle ele alınmasını gerekmektedir.Sosyal Yardım uygulamaları da bu kapsamdadır. Özellikle koruma açısından raporlama dahil uygulayıcı da artık bir özne/odak olmalıdır. Çocuk gibi özel bir alana yönelik insan kaynakları ve nitelikler/liyakat güncel dijital ürünler açısından ayrıca ele alınması gerekirken çocuk ,aile gibi özelliklerin ve gelişimlerin tespit ve teşhisleri için de uygun ürün/araçları geliştirmekte ayrıca bir önceliktir..Özellikle yükleme/indirme ile oluşan bu ürünlerin/ araçların yanı sıra sosyal medyada yer alan facebook,tweeter gibi görüntülü ve yazılı çeşitli uygulamaların akıllı telefon dahil dijital ortama taşınması/yansıtılması bir verimlilik ve nitelik açısından da ayrı bir önceliktir.Teknoloji ve dijitalleşme için bir sınırlama da yoktur. Ancak sosyal hizmet alanında önemli bir eksiklik temel bir neden de olmamalıdır.Bu yönde bir iş ve ürün geliştirme ve bu alana uyarlamalar da ayrı bir önemdedir. Hem önleyici hem yardım hemde koruma boyutu açısından özellikle aile ve okul,sağlık dahil kurumsal uyumun aktifleşmesi de ayrıca gereklidir. Sosyal hizmetler gibi özel bir hizmet alana yönelik sorunların ayrı ayrı odaklanarak bir yönetimin öne çıkarıldığı bir modelin düşünülmesi , planlaması ve yöntemleşmesi dijitalleşmesi birlikte ele alınmasını da gerekmektedir.Çocuk ve sosyal hizmet açısından teknik bir beceri ve yetkinlik ile teknolojik ve bilgisayar/yazılım mühendisliği yönünde bir uyum ve işbirliği de gerekmektedir.Genel Müdürlüğün hem sosyal hizmet hemde çocuk alanı açısından bir becerisi,deneyimi ve hafızası da vardır.Ama geleneksel yaklaşım diğer bir taraftan bir engel ve , yanlışlığında diğer bir parçası olabilmektedir .Bilim, bilgi, beceri, bilinçlenme ve bir bilgelik şayet temel bir ilke olduğu takdirde bu önemli ihtiyaçların giderilmesini ve önemli sorunların yönetilmesi mümkün kılabilir.. Bu bağlamda bir danışmanlık ,yönetim ve ürün geliştirme ile özellikle ve öncelikle bir modele yönelik bir yöntemleşme bu açıdan mümkündür.

Değerlendirme

24.Dolayısı ile doğmadan önce dahil sıfır yaşından 18 yaşına kadar bir çok ülkeden fazla 25 milyona yakın çocuk/gençlerden bahsedilirken ve gene

en azından 15 milyon çocuk gençlerin sosyal medyada aktif olmaları da önemli bir gerçektir.Buna ek olarak 8-9 milyon sosyal yardım alan kişiler ve çocukları içinde ayrı bir durumda ortaya çıkmaktadır.Buna rağmen Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü gibi önemli bir görevde öne çıkmaktadır.Böyle bir özgünlük ile sosyal alanda yoğun bir ilişki söz konusu iken sosyal hizmetler uygulama ve araçları açısından dijital uygulamaların yeteri ve aktif bir şekilde ele alınmadığı da önemli bir gerçektir.Bir taraftan gelir dağılımı açısından yaşanan sorun ile çocuklar ile ilgili yoksullukta diğer bir önemli gerçektir.Çocuğu sevmek doğal bir dürtü olsa bile çocuğu korumak yetmemektedir.Ayrıca akıl telefonları dahil bu yönde ki ürünlerin/araçların yan bazı ürünlerin dışında şimdiye kadar gelişmediği de açıktır.Özellikle ÇKK nun 6 ıncı maddesi ile öngörülen ihbar yükümlüğü ve bu yöndeki tedbirler ile ÇHS bağlamında yardım ve koruma boyutu ve ASŞ nın 14. maddesi dahil diğer maddeler içinde geçerlidir.Çocuklara/gençler dahil sosyal kesim/katmalar ile birlikte yeni bir ekososyal sistem ile yeni gelişmeler çocuklara yönelik bir kamu hizmetinin ötesinde bir yükümlülük ve sorumluluğu daha da arttırmıştır. Çocukların sadece beslenmesi ve bakım hizmeti ile korunması/himaye edilmesi yetmemektedir.Sosyal yardım ve uygulamalar ise hiç yetmemektedir. Sosyal hizmet yöntemleri ve araçları ile bir müdahale ve iyileştirmeden/rehabiliteden önce önleyici ve yardım gibi bir uygulama daha da fazla öne çıkmaktadır.Sosyal medya gibi böyle bir özel alan için ek bir yaklaşım ve araçların üretimi de gerekmiştir.Bir iş ve ürün geliştirmeyi öngörmektedir. Uluslararası sözleşmeler bağlamında bir hak sahibi olan çocuk,aile ,kadın ile yoksulluk, göçmen,madde bağımlılığı,çocuk gelinler,çocuk cinsel istismarı ve çocuk/ gençlik gelişim, sorunları gibi özel sosyal sorunlar kamusal bir çocuk hizmetini bu açıdan öncelikli kılmaktadır .

BÖLÜM 3

İTERAKTİF ÇOCUK KORUMA , DİJİTAL İŞ VE ÜRÜN GELİŞTİRME MODELİ VE ÖNERİLER.....

“İTERAKTİF (birleşik) ÇOCUK KORUMA ve YARDIM PROGRAMI MODELİ ”

25.Bireysel,kamuoyu/toplum, adalet, sağlık ve eğitim gibi kamusal kurumlar ve sosyal medya dahil bu alanları bilgilendirmek ,fark etmek/bilinçlendirmek vede bildirmek bu yönde kurumsal araçlar açısından ayrıca öne çıkmaktadır.Sosyal Hizmet,Sosyal Pedagoji ve Sosyokültürel

başlığı altında söz konusu olan Sosyal Hizmetler için çocuk gelişimi ve korunması ,gençlik sorunlar ve aile gibi somut alanlara yönelik kamusal bir hizmet söz konusu olurken bu yönde yer alan çalışanların etkin ve verimliliği de aranır olmuştur.Sosyal medya bağlamında kamusal hizmetlere yönelik oluşan bu yeni ilişkiler nedeni ile yardım ve önleme açısından da ayrıca ve özellikle dijital uygulamaların birlikte ele alınması bu açıdan zorunlu kılmaktadır.Kurumlar açısından öngörülen ihbar yükümlülüğünün özellikle ve öncelikle müdahale dahil sosyal hizmet yöntemlerinin uygulanması için ise özellikle çocukların yarar ve esenliğin kamusal açıdan gözetilmesi için **“İnteraktif Çocuk Koruma ve Yardım Programı”** veya **“İnteraktif Çocuk Koruma ve Yardım DİGİTAL”** başlığı ile yeni bir yaklaşım ve yapılanmaya yönelik bir model çalışma öngörülürken hem idari hem teknik yönetsel hemde dijitalleşme ile ilgili boyut/husus ayrı ayrı ve birlikte ele almayı da gerekmektedir..Bir uyum ve aktif olunmasına yönelik bu adlandırma bir platform altında ayrıca adlandırılabilir.Özellikle yaşanan sorunların özelliği vede ÇKK/6 maddesi bağlamında söz konusu olan ihtiyaçlar/hizmetler/araçlar/ürünler için bir risk yönetimi de dahil sosyal hizmet yöntemlerinin dijital bir uygulamaya dönüşümü genel bir amaç ve hedef olmalıdır. 0-18 yaşına kadarki çocukların hem hukuksal hemde sosyal hizmet açısından korunması,barınması öngörülürken özellikle ve öncelikle önleme,yardım ve desteğin birlikteliği diğer bir uyum ve aktif olma da temel bir amaç ve hedefte olmalıdır.Kamusal bir hizmet ve bir niteliğinde aranması bağlamında ise idari/ teknik yönetişim açısından bir iş model dönüşümü ile dijital teknoloji konusunda uygulayıcılar dahil bir ürün geliştirme için ise bir yöntem ve model geliştirme temel bir amaç ve hedef olmalıdır..Teknoloji ile sosyal sosyal medya ile geline ve yaşanan yeni durumlar bağlamında 0-18 yaşına kadar ki çocukların korunması,barınması vede önleme,yardım ve desteğin dijitalleşme dahil birlikte bir uyum ve aktif olunması ayrı bir amaç ve hedefte bir öncelik olmalıdır.

YÖNETİŞİM

“İnteraktif çocuk koruma ve yönetsel dijitalleşme iş modeli”

26)İnteraktif bir sosyal hizmet yaklaşımın bağlamında öngörülen amaç ve hedef bağlamında öngörülen modele yönelik yönetişimi içeren bir model de ayrıca ele almayı gerektirmektedir. İhtiyaç analizine de bağlı olarak **“İnteraktif çocuk koruma ve yönetsel dijitalleşme iş modeli”** veya **“İnteraktif çocuk koruma ve yönetsel DİGİTAL ”** şeklinde alt bir

başlık altında bir adlandırma birinci bir model olarak öngörülebilir. Sosyal hizmet alanına yönelik bir iş ve ürün geliştirme çalışması hedeflenebilir. Özellikle de bilindiği gibi 2005 yılından beri ÇKK nun kendine özgünlüğü ve 2828 sayılı korunmaya muhtaç çocuklar ile ilgili tedbir ve müdahaleler ayrıca bir nitelik ve liyakatı da aramaktadır. Yargısal bir vesayet kapsamında söz konusu olan bu bakım dahil müdahale ve iyileştirmenin teknik açıdan risk dahil bir sürecin yönetilmesi ve gözetilmesi bu açıdan ayrıca önemlidir. Teknik husus ,özellikler ve dijital uygulamaya dayalı ürünlerin ihtiyacını da arttırmaktadır. Bu yönde yer alan çalışanlar için bir nitelik ve liyakat aranması dijital uygulamalar ile aynı zamanda bir etkin ve verimliği daha da artırılmaktadır.

27. Kamusal bir hizmet bağlamında “yönetişim” açısından da bir nitelik aranırken hizmet verilen hak sahipleri dahil bu yöndeki hedef ve ilişkiler somut bir başlıklar altında ele almak yararlı olabilir. Örneğin;

- * Hedef Gruplar + (Çocuk, Kadın, Gençlik, Aile, Yoksulluk gibi genel ile dezavantajlı/dışlanmış gruplar)
- + Sözleşme , Hak sahipleri (vergi verenlerde)
- + Yapılması gerekenler (bilgilendirme/danışmanlık -yönlendirme- birliktelik- vaka süreci- gibi sosyal çalışma; sosyal pedagoji , sosyo kültürel çalışma)
- + Çocukların yarar ve esenliğinin gözetilmesi; yardım, dayanışma, destek ; gibi
- + Sosyal medya ve dijital ürünler

- * Profesyonellik + Sistem, bilgi, liyakat, beceri/ yetkinlik, araçlar, raporlama
- + Çocuk Hakları ; savucunluk, müdahale ay

ayaklı ve yataklı iyileştirme

+ Disiplinler ve kurumlar arası bilgi,teknik,
uyum,gözetim-denetim;iyileştirme;gibi

+ Sosyal medya ve dijital ürünler

*Sosyal Çevre/Medya/Kamuoyu + Genel Sorunlar (yoksulluk,eğitim,

adalet,sağlık,medya,gençlik sorunları,

Meslek odaları dahil STK veya Kar amacı

gütmeyen kuruluşlar gibi)

+ Dezavantajlı/dışlanmış topluluklar,

göçmen, madde bağımlılığı, ,

engelli çocuklar , gençlik suçluluğu

çocuk mağdurları vs.

+ Sosyal medya ve dijital ürünler

28) Hizmet alanlara yönelik yoğunlaşmış sorunların iç içe ve karmaşık olduğu da bu açıdan gayet açıktır.Kurumsal ve yapısal sorunlar bu karmaşıklığı daha da arttırmaktadır . Genel sorun ve yaklaşım ise yetmemektedir. Bu yoğun sorunların başlıklar altında ele aldığı başta kamuoyu gibi sosyal çevrenin bir parçası olan ailede diğer bir öncelikdir.. “Okul” gibi MEB ile oluşan çevre ile ilgili ilişkiler de belirleyici unsurlardan biridir. 2017 yılı için 17 milyon öğrenciden bahsedilmektedir. Aileler,öğretmenler vede ilişkiler de bu kapsamdadır .Böyle bir ihbar yükümlülüğü bağlamında ise 12 yılı içeren bir zorunlu eğitim söz konusu olmasına rağmen okulu erken terk etme gibi sorunlar örneğin bu ihbar yükümlülüğünün de kapsamındadır. ÇKK/6 ıncı madde ile Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ilişkisi ise önceliklidir.Eğitim hizmeti ile sosyal hizmet için aktif bir uyum zorunludur.Sosyal hizmet,sosyal pedagoji ve sosyo kültürel ile ilgili boyutları da içermektedir.Gene örneğin okulda söz konusu olan aile ile ilişkiler/sorunlar; zorbalık dahil şiddet gibi hak

aykırılıkları vede aile dahil bu yöndeki bildirim ÇKK/44 kapsamında olması MEB ile oluşan kendi idari ilişkilerinin yeniden ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.Buna 3-6 yaş grubu dahil aile dışında ki her türlü yatılı kurumsal uygulamalar içinde geçerlidir.Bu bağlamda. ÇKK/3/6/44 ile de ilgili bu boyut MEB ile ilişkiyi de yoğunlaştırmak gerekmektedir.Başta risk danışmalık olmak üzere aileye yönelik psiko ve sosyal destek için çocuğun korunması okul sosyal hizmetini öne çıkarırken teknik bir zorunluluğu da kılmaktadır.Bu ilişki önleyici , koruma ve de iyileştirme kapsamında olup ÇHS dahil T.C:Anayasanın 90 ıncı ve 10 uncu madde bağlamında oluşan aykırılığın gözetilmesi de diğer bir zorunluluktur.

29)Gene ÇKK ile vesayet ve gözetim ilişkisi Adalet Bakanlığı açısından da ayrı bir önemdedir.Sosyal hizmet uygulamalarını belirleyen böyle bir (yanlış/eksik) ilişkiler ve süreç sıfır yaşındaki bir çocuk ile başlamaktadır.Vicdan ve merhamet ve sosyal dayanışma gibi kişisel bir insani boyutun dışında kamusal açıdan korunması/himaye edilmesi bağlamında söz konusu olan böyle bir süreç 18 yaşından sonra da devam edebilmektedir.Risk dahil hem bu yönde ki sürecin yönetilmesi vede gözetilmesi için yönetimsel açıdan dijital uygulamalar da ayrıca ele alınırken bazı yönetimsel ve teknik ilişkilerin yeniden değerlendirilmesi de ayrı bir zorunluluktur.Mevcut bazı yönetimsel ve teknik uygulamaların iyileştirilmesi ise mümkündür.Belli bir bilgi ve deneyim bunu kolaylaştırır.Başta medeni/yurttaş hukuk bağlamında sosyal hizmetler ile oluşan ilişki ile bir asırlıktan beri söz konusu olan “koruma” boyutunun boşanma ,velayet,vesayet gibi hem medeni hukuk ile ilişkilerini ihbar yükümlülüğü ile birlikte zorunlu kılarken hem mağdur hemde fail çocuk ve gençler ile ilgili koruma boyutlarının (ki özellikle TCK/31) “Çocuk/gençlik Adli Yardım” başlığı altında ayrıca ele alınmasını ve ilişkilendirmesini de gerektirmektedir.Buna madde bağımlılığı ile ilgili olarak TCK/31 ve 191 gibi yaptırımlar ile 6284 sayılı ev içi şiddet ile gene denetimli serbestlik gibi uygulamalarda bu kapsamdadır.Gençlik sorunu bağlamında suça yönelmede böyle bir sorunun da parçasıdır.Sosyal medyada ise çocuk pornografi gibi veya akranlar arasında yeni sorunları da ele almak gerekmektedir.Suç ile ilgili yeni davranışla ve bu yönde sosyal rehabilitasyon /iyileştirme dahil birlikte aktif bir uyum yönetimsel ilişkiler açısından ayrı bir önemdedir.

30) Kurumsal dahil yönetimsel ilişkiler için diğer bir örnek okul sosyal hizmeti ile bağlamında Gençlik ve Spor Bakanlığı ile oluşan ilişki içinde

geçerlidir. Hem sağlık hemde gelişim hemde pedagoji açısından spor ile gençlik hizmetinin 18 yaşına kadar için yeniden ele alınması gerekmektedir.Özellikle oluşan sosyal çevre ve ilişkiler açısından kültürü de içeren bir sosyal hizmet ilişkisi aynı zamanda ÇKK3/6/44 maddeleri ile de ilişkilidir. Bu yönde bir önleyici ve yardım hizmeti de ayrı bir önemdedir.Meslek odaları da dahil STK larda bu kapsamdadır. Spor ,kültür ve boş zamanlar içinde ortaya çıkan durumlar bu yükümlülüğü içermektedir.Bu yönde hem bir uygunluk hemde bir gözetim aranırken yardım,koruma ve iyileştirme boyutu hem hukuksal hemde teknik birlikteliği ve gözetmeyi de gerekli kılmaktadır.Sosyal çevre/medya bağlamında genç sorunları aynı zamanda madde bağımlılığı vede çocukların cinsel istismarı gibi sağlık alanı ile ek ilişkileri ve uyumu da gerekmektedir.Çocuk sağlığı ise temel bir parçadır.Buna ek olarak aile bireyleri arasındaki bir kişinin kronik bir hastalığa sahip olması çocuklarda bu kapsamdadır.Engelli çocuklar ile sosyal iyileştirme ve bakım hizmeti ise ayrıca diğer bir önceliktir. Sağlık ile ilgili bu ilişki özellikle ÇKK/3/6/44 ile de somut bir ilişki ve yükümlüğü gerektirirken çocuk sağlığı bağlamında sosyal iyileştirme ve destekte bu kapsamdadır.Aynı zamanda ASPB kapsamında yer alan ancak sosyal yardıma yönelik kendine özgün bir uygulamada bu kapsamdadır.Bu ilişki de ayrıca ele almayı gerekmektedir. Dolayısı ile sosyal medya dahil sosyal çevre,aile ve okul gibi alanda öne çıkan sorunlar ve oluşan mağdur çocukların/gençlerin hem sağlık hem de adli uygulamalar açısından yönetimsel ilişkileri de yeniden ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.Gelinen sorunların özellikleri,ihtiyaçlar ve dijitalleşmiş araçlar ise ancak bir yenilenme ve güncelleme içinde geçerlidir.

31.Görüleceği gibi sosyal medya dahil böyle bir yeni sosyoeko sistem ile özellikle de yardım ve destek bağlamında çocuklara , ailelere ve topluma yönelik kamuoyu ile oluşan bir ilişki ve etkiler yeniden belirlenmektedir. Hak sahipleri tarafından yapılan başvurunun yanı sıra ihbar yükümlülüğü bağlamında verilmesi gereken kamusal hizmette ise müdahale de dahil sosyal hizmet yöntem ve araçlarının geliştirmesini gerektirmektedir.Geleneksel yaklaşım ve çözüm yeteneği ise artık mümkün değildir. Özellikle sosyal medya alanında ki belirleyicilik yönetimsel açıdan önemli uzaklaşmayı da bilindiği gibi arttırmaktadır.Bu alana yönelik bir dijitalleşme bu uzaklaştırmayı engellleyebildiği gibi bu yönde yönetimsel bir yöntem ve modelde bir zorunluluktur. Ayrıca adli dahil koruma boyutunun belirlenip yönetilmesi vede koruyucu aile ,kurum bakımı ve yaşam grup evleri gibi araçların aynı zamanda dijital

uygulamalar ile birlikte uyum ve aktif bir şekilde yönetilmesi hem yönetimsel bir kalite içinde bir önceliktir.Hem de hizmet alan çocuk ve aileler ile hemde çalışanlar açısından da bir verimlilik ve etkinlik içinde geçerlidir.

32.Ancak bilindiği gibi ÇKK ile ilgili yapısal sorunlarının yanı sıra özellikle Adalet Bakanlığı başta olmak üzere ilgili diğer bakanlıklar açısından da yaşanan sorunlar 12 seneden beri aynen ve yoğun bir şekilde devam etmektedir.Her sene 140 bin boşanma sayısı ve 300 binden fazla suç ile buluşan çocuk ve gençlerden de bahsedilmektedir. Hak sahiplerine yönelik ek mağduriyet ve sorunlar da bu açıdan gayet açıktır.Ancak yaşanan sorunlar çözüm hala odaklı da değildir.Genel Müdürlük açısından bazı sorunların gözlenmesi ve gözetilmesi nedeni ile çocukların korunması ve yardımın aktif ve uyumlu bir şekilde yürütülmesi; yeni bir yaklaşım ve güncelleme yönetimsel açıdan da bir düşünmeyi davet etmektedir.Bu nokta ile de; örneğin gelişim ve eğitim dahil çocukların/gençlerin (0-9);(9-12);(12-15);(16-18) gibi alt hedef gruplaşma sosyal medya dahil yeniden ele alınmalıdır. Bu somut hedef ihtiyaç grupları, gençlik sorunları ve aile gibi sorunlara yönelik sosyal hizmet içerikli kurumsal araçlar ile alan da aktif bir şekilde yer almada hedeflenmelidir..Örneğin okul servisinde geçen iki saatlik süre bile bilindiği gibi artık sosyal medya dahil yeni bir alandır.Gelişim,eğitim ve sorunda olabilmektedir. Sağlık ise sadece tıp boyutu ile ilgili de değildir.Uygulayıcılar ve hizmet alanlar aynı zamanda önemli bir iletişim alanıdır.Bu ilişki/ler örneğin çocuk hastalıkları açısından kronik hastalıklar ve sosyal durumlar içinde geçerlidir.Çocuklar açısından uygulayıcılar uyarı,yardım,ihtar ve önleme alanıdır.Spor ve kültür dahil boş zamanları değerlendirme de sosyal medya dahil gene diğer önemli bir alandır. İnternet kafeler dahil spor alanlarda bu kapsamdadır.Sosyal hizmeti ve koruma boyutu ile oluşan bu yükümlülük bu sosyal alanlar içinde ek bir yönetim ve yaklaşımı güncellenmelidir Çalışanlar ve kamuoyu açısından yeni bir etkinlik ve verimlilik için dijital uygulamalarına yönelik ürünlerin geliştirilmesi bu önemi daha da arttırmaktadır.Sosyal alana yönelik bir risk yönetimi dahil bir alan ve süreç yönetimi idare ve teknik açıdan yönetilmelidir.

DİJİTAL İŞ VE ÜRÜN GELİŞTİRME MODELİ

İş geliştirme modeli

33.Özellikle çocukların yarar ve esenliğin kamusal açıdan gözetilmesi bağlamında “İnteraktif çocuk koruma ve yardım programı” veya “İnteraktif çocuk koruma ve yardım DİGİTAL” gibi dijital teknoloji uygulamalarına yönelik böyle bir konsept bağlamında “İnteraktif çocuk koruma , dijitalleşme ve iş geliştirme modeli”/” İnteraktif çocuk koruma , DİGİTAL iş geliştirme” modeli ile “İnteraktif çocuk koruma , dijitalleşme ve ürün geliştirme AR-GE modeli” /” İnteraktif çocuk koruma , DİGİTAL AR-GE ve ürün geliştirme “gibi bir yapılanma mümkündür. “İnteraktif çocuk koruma ,DİGİTAL iş geliştirme modeli” ile yeni bir yaklaşım ve yapılanma öngörülürken yönetsel boyut/husus ayrı bir şekilde ele almayı gerekmektedir..Sosyal hizmetler kapsamında öngörülen bu yöndeki model adlandırma ile de tespit/ teşhis ve uygulamaya yönelik risk yönetimi dahil bir yönetimin kamu açısından yöntemleştirilmesi/metodlaşması için bir iş ve ürün geliştirme de hedeflenmelidir. “İnteraktif çocuk koruma , DİGİTAL AR-GE ürün geliştirme” gibi dijital teknoloji uygulamalarına yönelik ürünler için bir model çalışma ise hem birlikte hemde ayrı ayrı ele almayı mümkün kılmalıdır.Özellikle bir iş geliştirme, bir ürünü geliştirme açısından da önemli bir zemin olabilmelidir. Sosyal hizmet alanına yönelik oluşan fikirlerin ,düşüncelerin bir ürüne dönüşmesi bu açıdan özellikle ve birlikte hedeflenmelidir.Bir uyum ve aktif olmak öncelikli olmalıdır.

34. Böyle bir konsept ve yapılanma bağlamında “**İnteraktif çocuk koruma , DİGİTAL iş geliştirme** ” ile de yeni bir yaklaşım ve yapılanma öngörülmalıdır. Yönetsel boyut/husus ise ayrı bir şekilde ele almayı da gerekmektedir..Böyle bir hedef öngörülürken özellikle 25 milyona yakın çocuk ve gençlerin kamusal açıdan korunması/himaye edilmesinin kamusal bir hizmet açısından yürütülmesi de önemli bir gerçektir. 15 milyondan fazla çocuk ve gençlerin sosyal medya gibi bir alanda aktif bir şekilde yer alması da sosyal hizmet açısından bir dijitalleşmeyi gerekli kılmıştır.

35.Bu durum aileler içinde geçerlidir.. Sosyal medya açısından bir birlikteliği ve uyumu da gerektirmektedir.Bu gereklilik ailelerin çocukları açısından gözetilmesi ve sorumlu kılınması sosyal medya açısından ek sorumlulukları da getirmektedir.Aile dahil toplum açısından söz konusu olan bu sorumluluk çocuk hakları bağlamında da öne çıkmaktadır.Gene bilindiği gibi AB projeleri kapsamında bazı kısmi dijital uygulamalar olsa bile “farkındalık” gibi bir bilinçlendirme ve bazı eğitim çalışmaları da diğer taraftan gündeme gelirken odaklanan bir sorunun kamuoyuna

oluşturması dışında önemli bir etkinlik henüz söz konusu değildir.ÇKK u kapsamında ihbar yükümlüğünün yanı sıra 25 milyona yakın çocuğun ve ek olarak anababalarının da ister adalet,ister eğitim,ister sağlık ,isterse spor,kültür ve boş zamanlar gibi kamusal ve özel alana yönelik sosyal hizmet yöntemlerinin de ilişkilendirilmesi kamusal hizmet açısından bir dijitalleşmeyi zorunlu kılmaktadır.Çocuğun odak olması bağlamında aile ve toplum açısından da hem sosyal hizmetin hemde bilişim teknoloji uygulamalarının bir birlikteliği, bir buluşmayı da gerektirmektedir. Bu yönde bir iş geliştirme ve ürün oluşturma bu yönde bir amaç ve hedefte olmalıdır.

36.Özellikle akıllı telefonun yaygınlığı ile birlikte finans dahil bazı hizmet sektörleri ile birlikte sağlık gibi bazı alanlarda bir dijitalleşme ve teknolojileşme öne çıkarken kamusal bir hizmet olan sosyal hizmetin şimdiye kadar ele alınmadığı da önemli bir gerçektir.Çocuk koruma bağlamında sosyal hizmet yöntemlerinin uygulanması bu yönde bir öncülüğü de getirebilir.Bir iş ve ürün geliştirme sadece bir sorunu bilmek veya bu yönde bir fikir üretme ile de yetmemektedir.Bir ürüne kadar da bir süreç gerekmektedir.Böyle bir iş ve ürün geliştirme sürecinde hem sosyal hizmet hemde bilişim teknoloji açısından teknik bir bilgi ve beceriye de gerektirirken gruplara ve sorunlara odaklanmayı; birlikte ve uyum içinde bir aktif olmayı gerektirmektedir.Hem sosyal hizmet hemde bilişim alanında ki potansiyel bir birikim ve beceri ile de bir konsepti oluşturma vede bir ürün/ler geliştirme bu açıdan mümkündür.Bu ürünün hem kamusal hemde özel alanlara yönelik bir pazar planlaması ve bütçe gibi hususlar birlikte ele alınarak aynı zamanda ürün/lere yönelik bir karar da ele alınır.Üretim,tanıtım ve üretim/süreç takibi de böyle bir sürecin parçası olunması sosyal hizmet ile ilgili boyutun ve bilişim açısından da bir konseptin oluşturulması/geliştirilmesini / üretilmesini gerektirmektedir.0-18 yaş grubunda yer alan çocukların bir odak/özne olması bağlamında korumasına yönelik bir dijitalleşme ihtiyacı/amacı için yönetimsel bir iş geliştirme modeli hedeflenirken aynı zamanda bu yönde bir araştırma ve geliştirme (AR-GE) bağlamında bir ürün geliştirme modeli de ayrı ayrı ve paralel bir şekilde ele alınmasının mümkün kılabilir. Mevcut olan bilgiler ve bu yöndeki ihtiyaç bağlamında da ; sosyal hizmet ve çocuk hakları ile ilgili çocuk koruma boyutunun aktif bir şekilde birlikte ele alınması bir iş ve ürün geliştirmeyi de mümkün kılmaktadır.

37. En azında 15 milyonu sosyal medyada aktif olarak yer alan 25 milyon çocuk ve gençlerin yanı sıra aile ile birlikte en azından 50 milyona yakın

bir yurttaşlık ilişki ve geniş bir sosyal alan da söz konusudur.Sosyal hizmetler ile ilgili böyle bir önemli alanda çocukların cinsel istismarı,çocuk gelinler,çocuk mağdurlar,boşanmış aile ve çocuklar,refakatsiz çocuklar,suç işlemiş çocuk/gençler,internet dahil madde bağımlılığı gibi somut gençlik sorunlarının yanı sıra aile ile çalışmaları da ayrıca gerekmektedir. Örneğin kayıp çocuklar için acil bir çağrı şeklinde ki talepler sadece güvenlik ile de ilgili değildir.Aileleri de içerir vede Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğün yerine getirilmesi içinde sosyal medya bu açısından ele alınmayı gerektirmektedir.Bu bağlamda gelen dijital teknoloji bağlamında bir dijitalleşme vede bu yönde bir iş geliştirmeyi gerektirmektedir.Gene bilişim teknolojilerine dayalı ürünler için sosyal hizmetler ve çocuk koruma açısından bir AR-GE çalışmasını da ayrıca bir gerekliliktir.Yaşanılan sorunlar ve gelen bu nokta artık görmezden de gelinemez.

Yöntem

38.Sosyal hizmet,sosyal pedagoji ve sosyokültürel başlığı altında ve sosyal hizmet yöntemleri bağlamında çocuk koruma ve yardıma yönelik idari ve teknik açıdan “önleme ve yardım”,”koruma” ve “bakım ve iyileştirme” gibi üç ana çalışma grupları altında bir çalışma atölyelerinin oluşturulması bir yöntem olarak ele alınabilir.

- Çocuk istismarı,çocuk gelin,refatsiz (Suriyeli) çocuklar, madde bağımlılığı,engeli çocuklar, boşanma ve çocuk vede yoksulluk ve yoksunluktaki çocuklar/gençler gibi somut alan ve sorunların özellikleri ayrı ayrı belirlenirken konu ve alan bağlamında mesleksi bir deneyim ve beceri ise bir önceliktir.

- Ekip yeteneği ve inisiyatif kullanma da aranmalı vede liderlik ekip tarafından belirlenmelidir.Aynı zamanda dijitalleşme ve sosyal medya açısından da bir yatkınlık özellikle de aranmalıdır.

- Çalışma atölyeleri ise en az 5 kişi ile bir ekip/takım oluşturulmalıdır.Özellikle alanda.elde yeteri kadar mevcut bilgiler olması nedeni ile öncelikle bir ihtiyaç analizi vede buna bağlı olarak inceleme ve öneriler ile bir raporlama süreci de hedeflenmelidir.

- Bu üç ana grubun yanı sıra gene 5 kişiyi de içeren bilişim ile sosyal hizmet açısından akademik bir çalışma grubu oluşturulmalıdır.

- Gene yazılım dahil dijitalleşme ve sosyal medya için 5 kişilik ayrı bir bilişim ve dijital çalışma grubu da oluşturulmalıdır.Çalışma atölyelerinde aktif bir şekilde yer almaları da hedeflenmelidir.

- Bu yönde bir iş geliştirme modeli bağlamında bir pilot çalışma da hedeflenmelidir. Örneğin İzmir alt yapı açısından önemli bir tercih olabilir.Üçer kişiden oluşabilecek üç çalışma atölyesi ile birlikte ayrı bir çalışma grubu da oluşturulmalıdır.

- Böyle bir yöntemleşme için ise bir aylık hazırlıklar dışında (1+4+1) aylık bir zamanlama öngörülebilir. Konu ve gündem ile en az 5 saat olmak üzere 4 ayda en az 16 tartışma toplantısı ve 6 raporlama toplantısı için bir planlama yapılabilir.Model bir deneme olup en az üç yıllık bir proje çalışması içinde bir zemin olmalıdır.

- Bu küçük ve aktif bir çalışma atölye ve gruplarının inceleme/değerlendirilme ve bir raporlama dahil en az üç ay en fazla 5 ay içinde sonuçlanmalıdır.Genel Müdürlük birimlerinde belli bir teknik ve idari deneyime sahip ve gönüllülük temel olmalıdır.Raporlama bir bilirkişilik/raporlama kapsamında bir ücretleme de birlikte ele alınmalıdır. Toplantılar hafta sonu için düşünülmelidir.

- Bu zamanlama içinde 5 ana grubunun birlikte (3) çalıştay yapması da öngörülmelidir.

- Bu çalışma gruplarına ek olarak yurtdışında sosyal çalışma alanında çalışmış Türkçe konuşan sosyal çalışmacılarının varlığı nedeni ile 5 kişi ile ek bir çalışma grubunu oluşturmak ayrı bir yarardır.Bu yönde bir gözlem ve değerlendirme ile iki çalıştaya katılım bu kapsamda öngörülmelidir.

- Bu yöntemleşme bağlamında hem yönetimsel öneriler hemde sosyal medya dahil dijital ihtiyaçlar raporlanarak teknik şartnamelerin hazırlanması ile bir iş geliştirme modeline yönelik bir süreç ise telif bir risk dahil danışmanlık hizmeti kapsamında ele alınabilir.AB ve Dünya Bankası gibi kaynaklar içeren bir proje geliştirme de hedeflenmelidir.

Ayrıca interaktif ve uyumlu bir çocuk “koruma”ya yönelik koordine,teknik destek,lojistik,raporlama içeren bir danışmanlık ve yönetim hizmeti için gene küçük bir ekip ile yönetilmelidir. Hazırlık dışında en az yedi en fazla on ay gibi bir süre için de iş ve ürün geliştirme

bağlamında teknik bir şartname(ler) taslağı dahil sonuç inceleme/değerlendirme/raporlama da bir telif /raporlama çalışması şeklinde ele alınabilir.

39.Böyle bir yöntemleşme bağlamında ÇKK/6 madde ile söz konusu olan bu ihbar yükümlülüğü Çocuk Hizmetleri Genel.Müd. açısından bir öncelik olmalıdır..Çıkış noktasıdır. Ailelerin kendi başvuruları ile birlikte SYDV,meslek odaları dahil STK gibi kurumlar ile Adalet,Sağlık,MEB nın yanı sıra en azından 13-18 yaş grubundaki gençler için söz konusu olup Gençlik ve Spor Bakanlığı da bu kapsamındadır.Küçük bu çalışma atölyeleri böyle bir idari kurumsal yapılanmada ki ayrışmalar ve işbirliği inceleyip değerlendirme doğal olarak bu çalışma kapsamındadır.İhtiyaç bağlamında ek alt gruplarda olaşabilmelidir.Aynı zaman da yeni bir iş ve ürün geliştirme için ek katkı daha da önemlidir ve aranmalıdır.

40. Gene bilindiğı gibi denetimli serbestlik,uyuşturucu madde dahil bir madde bağımlılığı ve ÇKK/5 maddesi bağlamında Adalet Bakanlığı ile oluşturulan ilişkiler bu yönde bir uyum,işbirliği ve aktif olmayı gerektirken çocukların cinsel istismar ve çocuk gelinler gibi mağdur çocukların komuoyunda daha da belirlenmesi bir gerçektir.Bu gerçeklik bağlamında Genel Müdürlükçe yürütülen Daire Başkanlıklarının da ayrıca ve yeniden ele alınmasına yönelik bazı önerilerinde ele alınması mümkündür.Ayrıca 9 milyona yakın sosyal yardım kapsamında öngörülen kişiler/ailelerin çocukları bağlamında yoksulluk ve yoksunluluğun ÇKK/6 madde kapsamında ele alınması ve ilişkiler de yeniden değerlendirilmeyi mümkün kılmaktadır.

DİĞİTAL İş geliştirmeye yönelik bazı öneriler.

40) Böyle bir konsept , yapılanma ve yöntemleşme bağlamında “İnteraktif çocuk koruma , DİĞİTAL iş geliştirme modeli” ile söz konusu olan bir iş ve ürün geliştirme sürecinde idari yönetim ve teknik yönetim açısından yeniden bir yapılanma ihtiyacı dahil dijital uygulamalara yönelik bazı önerileri de mümkün kılmaktadır.

Bazı öneriler :

*Bu bağlamda bilindiğı gibi “Önleme ve Yardım” ile “Koruma” ve “Bakım ve iyileştirme” gibi üç temel boyut ve başlık altında yapılanma ve yöntemleşme ayrıca ele alındığı gibi “Çocuk Hakları” ile “Araştırma-Geliştirme ve Proje” Daire Başkanlıklarınca birlikte ele alınması da

mümkün olabilir. Gene böyle bir yapılanmada “Çocuk /Gençlik Enstitüsü” gibi yeni bir yapılanmada birlikte öngörülebilir.

41.Uygulayıcı birimler ise şu şekilde olabilir.

. Önleme ve Yardım Hizmetleri Dairesi :Aile ,Belediye,Muhtarlık,STK lar ile birlikte çalışma,aile ve gençlik danışmalık;sokakta çalışma,ayaktan iyileştirme,boş zaman ve kültür çalışmaları ve sosyal medya - dijital uygulamalar gibi....

. Çocuk/gençlik Koruma Dairesi ;Boşanma,velayet ,vesayet ,evlat edinme gibi medeni hukuk ile ceza hukuk açısından mağdur ve fail çocuk/gençlere yönelik “Çocuk /gençlik Adli Yardım” kapsamında raporlama,müdahale,iyileştirmeye için riskli gruplar dahil vaka / süreç yönetimi; sosyal medya - dijital uygulamalar gibi

. Bakım ve İyileştirme Hizmetleri Dairesi; Sağlık,Adalet ve MEB bağlamında ayaktan ve yataklı eğitim dahil barınma ve iyileştirme;yaşam grup evleri ; eğitmen ve koruyucu aile ; gözetim ve denetleme ; sosyal medya - dijital uygulamalar

. Çocuk Hakları Dairesi ve Araştırma -Geliştirme ve Proje Dairesi birleştirebilir.Tek daire olabilir.Yarı bağımsız bir yeniden yapılanma ile idari açıdan bir arabuluculuk/uzlaşma/onbudsmanlık gibi hukuksal ve sosyal hizmet içerikli bir işlev ve raporlama vede idari açıdan bir itiraz yeri şeklinde bir birim öngörülebilir. Sosyal medya - dijital uygulamaların yönetim birimi de öncelikli bir tercih olmalıdır.Böyle bir yapılanma aynı zamanda “Çocuk ve Gençlik Enstitüsü” gibi yeni bir yapılanmayı da mümkün kılabilir.Bu bağlamda ek olarak en az 5 kişi olmak üzere paralel bir ek çalışma grubu da birinci çalıştaydan sonra oluşturulmalıdır.İkinci çalıştaydan sonra da raporlanmalıdır.

42. Üst idari yapılanmanın hedeflenmesi bağlamında ise İl Müdürlüğü yapılanmasında yer alan Sosyal Hizmet Merkezi için özellikle “Koruma” boyutunun uyarlanması hedeflenmelidir. Bir pilot il (örnek İzmir) belirlenmeli ve ek bir çalışma grupları/atölyeleri ve uyarlamaya yönelik bir model denenmelidir.İzmirde bilişim dahil akademik açıdan bir alt yapı da sahiptir.Okul,sağlık,gençlik hizmeti , belediye,muhtarlık gibi birimler ile de ilişkiler incelenip/değerlendirilip/ raporlama da mümkündür. Sorunun yoğun yaşandığı alanda ise ek bir Risk Danışmanlık hizmeti için uygun bir merkez(ler) yapılanması ve işbirlikler için çalışmalar da hedeflenmelidir.

Bu yönde yeni bir iş geliştirme hedeflenmelidir. (Zürih ve Münih te yürütülen SHM lerinin birlikte değerlendirilmesi ek bir yararadır.7-11 Şubat 2017 de bu kapsamda Zürihteki bir çalışma ayrıca raporlanabilir..)

Dijitalleşmeye yönelik bazı öneriler

43. Gene bilindiği gibi sosyal hizmet kapsamında idari yönetim ile ilgili olarak örneğin kayıp çocuklar için acil bir çağrının öne çıkarılması ve internet web sayfasında ki sosyal medya eksikliği önemli bir neden ve örnektir. Çocuk Hizmet Genel Müdürlüğü ile ilgili bir web sayfası ve yönetimi bu açıdan da önemli bir önceliliktir. Bakanlık web sayfasına yönelik bir uyum arandığında ise bu yönde ek bir web sayfası gerekmektedir.Örneğin **“Çocuk Hakları ve Yardım DIGİTAL /Programı”** başlığı altında ayrı bir bir tasarım ve yapılanma söz konusu olabilir .Önleme ve yardım,koruma ve iyileştirme başlığı altında aynı zamanda çocuk hakları da ayrı bir şekilde öne çıkabilir.Hedef kitlesi olan 18 yaşına kadar ki çocuk ve gençlere yönelik önleyici ve yardım açısından genel bilginin yanı sıra yoğun yaşanan sorunların da ayrı ayrı ve hedef gruplara yönelik ek bir alt yapı birlikte ele alınmalıdır.Böyle bir dijital tasarım ve ÇKK/ 6 maddesi bağlamında Adalet ;Sağlık,MEB,İçişleri Bakanlığı ,Gençlik ve Spor gibi Bakanlıklar ile Belediye,Muhtarlık gibi “adli ve idari merci” ile bu alanda yer alan meslek odaları dahil STK lar ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar içinde bir ilişki ağının sosyal medya ile aktifleştirilmesi de hedeflenmelidir.Bu ilişkiler, hedef olan çocuk ve aileleri de birlikte içerken Genel Müdürlükce yürütülen ilişkiler ve uygulamalar için bir uyumda gerçekleştirilmelidir.Hem kamuoyu hemde kamusal hizmette yer alan yapılar açısından bir bilgilendirme ve duyuruların da aktifleşmesi öngörülmelidir.Tasarım ,içerik ve alt yapı ise önceliklidir.

44.-Facebook,Tweeter,Youtube,İstagram gibi sosyal medyada söz konusu olan bir yönetim ayrı bir şekilde ele alınırken görsel ve bilgi kaynağı önemli bir alan ve araç olmalıdır.

-Özellikle kültür ve sanat gibi toplumda ortak değer oluşturma temel bir araç olmalıdır. Sosyal pedagoji,sosyo kültürel ile ilgili boyut ve yöntemler sosyal hizmetler için bir uyumu da aramalıdır.

-Bu yöndeki web tasarımıda görseller ile ilgili bir video alanı oluşturmalıdır.Periscop gibi araçlarda ayrıca danışmanlık açısından yararlanılmalıdır. İnternet ortamında öngörülen bu web tasarımının aynı

zamanda akıllı telefon sistemleri için gerekli uyarılama ve indirmeler birlikte öngörülmalıdır.(Ki bir çok örnekleri vardır)

- Böyle bir tasarımda acil bir yardım dahil bir çağrı sistemine de ayrıca yer verilmelidir. Çocukların çok rahat bulacakları yeni bir seri rakamla bir çağrı numarası belirlenmelidir.

. (1111);(2222);(8888) gibi sesli bir çağrı merkezi ile bir ilişki yapılmalıdır.”ACİL ÇOCUK” başlığı ile numara birlikte ele alınmalı, bir reklam cingılı gibi tekrarlaşabilir olmalı.(Ki bir çok örnekler vardır)

. Özel bir eğitim almış kişiler dahil bu yönde risk dahil bir süreç yönetimini de başlatabilecek bir nitelik mutlaka aranmalıdır.

. Aynı zamanda yazılı ve doğrudan bir iletişim /haberleşme de yönetilmeli; bir gizlilik ek olarak talep ediliyorsa gözetilmeli,korunmalı vede teknolojik açıdan konum dahil ek bir şifreleme planlanmalıdır.

. Teknoloji bağlamında sesli/sözlü/kelime dahil 5 yaşından sonraki çocuklar için teknoloji özellikte aranmalıdır.Yapay zeka bağlamında endişe ve tehdit içeren sesler ile de oluşan bir risk yönetimi dijital uygulamalar içinde bir ürün olarak aranmalıdır.Buna görüntülü bir çağrı sistemde öngörülebilir. Teknoloji uygulamaları ile gelinen nokta ile göz ve parmak izi gibi doğrudan bir ilişki de aranmalıdır. Aynı zamanda ÇKK/6 kapsamında kamu kurumları dahil STK kapsamında yapılan bildirim yükümlüğü ile söz konusu kişinin kimliğinin gizlenmesine yönelik ek bir şifreleme gibi teknolojik ürün/araçlarda düşünülmelidir.Gereksiz başvurular içinde uyarı ve bilgiler eklenmelidir..

45)Böyle bir iş ve ürün geliştirmeye yönelik bir model/ler ile gene örneğin kayıp çocukların yardım ve destek olması bağlamında okuldaki karneler ile evden kaçma gibi önemli bir sorun/lar için öncelikle ulaşılabilir bir güven alanları ve ortamı birlikte ele alınmalıdır. (Ki bir çok örnekleri vardır.)

- Veri analizi ile bir güven ilişkisi bağlamında acil bir durum dahil 24 saat içinde barınma ve beslenme ihtiyacına yönelik “eğitmen aile” dahil geçici ve yataklı bir kurumsal yapı gizlilik bir şekilde öngörülmalıdır.

- 6284 sayılı kanun dahil koruma ve barınma dahil söz konusu olan bir idari süreç için digital bir kayıt bu başvurudan sonra hemen başlatılmalıdır.Bu bağlamda güvenlik ve adalet birimleri ile dijital

uygulama ve işlemler bir uyum içinde de olmalıdır.Güvenli bir veri kaynağı değerlendirilmelidir.(Ki bir çok örnekleri vardırç)

- Bu yönde ki uygulamanın akıllı telefondaki sistemlere de uygunluğu aranırken teknoloji bağlamında “konum”un belirlenmesi ile güvenli bir alana yönlendirme ayrıca yararlı olmalıdır.Buna denetimli serbestlik kapsamında söz konusu olan uygulamalar da geçerli olmalıdır.Bir işbirliği uygulamalarının bir parçası olmalıdır.Veriler bağlamında risk yönetimi de dahil yapay zekadan da yararlanılmalıdır.

- Risk yönetimi dahil olabilecek ihtiyaçları da içerecek bir bilgilendirme ve yönlendirme için teknolojik sisteme uyum gözetilerek “app” şeklindeki indirmelerin sosyal medyada yönetilmesi de ele alınmalıdır.

- Sosyal dayanışma veya hayırseverlik/ gönüllük/yardımseverlik vede sosyal sorumluluk gibi bir adlandırma ile yapılan bazı insani toplum uygulamaların da böyle bir platforma taşınması mümkün olabilir.Veya ek bir ayrı platform da hedeflenebilir. Sosyal pedagojiyi de içeren eğitim içerikli bazı dijital uygulamalara/ürünlere yönelik “oyun “ dahil bazı ürünlerin geliştirilmeside hedeflenmelidir.”Askıda ne var” gibi dayanışma ile ilgili bazı uygulamaların uyarlamaları da bazı yeni başlangıçlara neden olabilir.

- Böyle bir acil durum aynı zamanda bebekler içinde gereklidir. Zaman zaman bebek bırakmanın çeşitli şekilde öldürülmesi gibi olaylar içinde bir dijital uygulama yardım içinde planlanmalıdır.Bir terkin güvenli bir şekilde yönetileceği ve korunacağı bir uygulama da öngörülmelidir.(Ki yurtdışın da bir çok örnekleri vardır)

- Gene örneğin Çocuk .Hiz.Gen.Müdürlüğü ve Çocuk Haklarını öne çıkaran bir web tasarımıda görüntülü araçların sosyal medya da öne çıkarılması bağlamında TRT Çocuk gibi kamusal bir alanda özellikle ve öncelikle 3-15 yaş grubuna yönelik hedef yaş grupları için Çocuk Hakları ile de ilgili animasyon dahil belli bir öykü,karaktere dayalı bir görüntülü bilgilendirme ve yönlendirme için ayrı bir çalışma grubunu oluşturmak ta hedeflenmelidir.Çocuk pornografisi ve akranlar arasında bir cinsel öbje ile oluşan ilişkilerle de gençlik kirimonoloji gibi yeni sorunlar için sosyal medya da ayrı bir iletişim de yenilenmelidir. Bu sorunlar dahil modüller ile görüntülü bir danışmanlıkta planlanmalıdır.Aile hikaye ve karakterleri dahil bu alana yönelik sanat ve kültür dahil yaratıcı bir öykü ve karakter ile

gene cinsel istismar ,çocuk gelinler veya dijital suçlar gibi yoğun sorunların pasif bir görüntüleme ile sosyal medyada aktif olmada hedeflenmelidir. Aynı zamanda dijital uygulama aracı olan “oyun” lar için bir tasarımda ödül ve cezalandırma veya iyi veya kötü karakterlere dayalı hem sosyal hizmet hem sosyal psikoloji hem sosyal pedagojiyi içeren uygulamalar bir ürün açısından ele alınmalıdır. Özellikle 13-18 yaş grubundaki gençler açısından öykü,karaktere dayalı bir mizah , görüntü ve buna yönelik bir yönetim ile de ortak bir değer ve davranışlara ayrı bir katkı da verebilmelidir .Bu yönde bir sınırdaki söz konusu değildir.(Kı bir çok örneği vardır.)

-Sorun ve çözüme odaklı danışmanlık, rehberlik,birliktelik ve yönlendirme dahil dijital uygulamalar da ele alınırken aile ile ilişkilere yardım ve destekte verilmelidir.Başvuru dahil söz konusu olan aile danışmanlık hizmeti ve uygulamalarda dijitalleşmelidir.”Acil çocuk yardım” gibi çağrı,yardım ve destek gibi dijital bir uygulamalar da yazılı ve görüntülü bilgi ve yayınlarla kamusal bir güven oluşturma da öne çıkmalıdır.Gene belli bir modüle dayalı görüntülü ve uzaktan bile bir çalışma planlanmalıdır. Sosyal medya yönetimi ile de bu görsel ve yazılı medya dahil sosyal medya ya yönelik uygulama ve araçlar kamusal bir hizmet bağlamında bir platforma da taşınmalıdır. Buna TBMM çocuk portalı gibi web sayfaları ile Kamu Denetçiliği Kurumu gibi çocuk hakları ile ilgili web sayfaları ile bir uyumda aranmalıdır.Buna Baro gibi meslek odalar ve STK lar da dahildir.Ayrıca aileler için bir medya rehberi, velilere ve çocuk yetiştiren kişilere, çocuklarını doğru medya kullanımına yönlendirmede yardımcı olmak, günlük yaşamda kullanılabilir tavsiyeler ve bilgilerle, medya kullanımında bir yol göstericilik bu platforma birlikte ele alınmalıdır.Koruma ve kriminoloji boyutları dahil ”Çocuk ve Gençlik Enstitüsü “ gibi kurumsal bir yapı içinde alt bir çalışma grubu ayrı bir şekilde ele alabilir.Bu uygulamalar arasında gene örneğin sosyal medya ile oluşan bağımlılıklar da ayrıca ele alınmalı.Akıllı telefon dahil bilgisayar gibi bir kullanımda ödül ve ceza gibi engelleyecek yardım,bildirmeyi de içeren dijital “oyun” uygulamalara yönelik ürünlerde düşünülmelidir.

47.-Özellikle ÇKK/6 madde bağlamında aileye veya kişiler dışında STK lar dahil kurumlar açısından hükmedilen bu ihbar yükümlülüğü bağlamında Çocuk Hizmetleri Gen.Müd ce yapılan yapılan yazılı ve sözlü başvurunun/bilginin dijitalleşmesi ve risk dahil bir süreç yönetiminin 18 yaşına kadar devamını da öne çıkarılmalıdır.İletişimde görüntülü uygulamalar tercih bir öncelik olmalıdır.

-Bir risk dahil bir süreç yönetimi idari açıdan da dijitalleşmeyi gerektirmektedir.Bu durum verimlilik açısından ayrı bir önemdedir.Bu bağlamda koruma bağlamında ki çalışma atölyeleri ve grup bu dijitalleşme özellikle ele alınırken başta Adalet dahil diğer bakanlıkların da somut bir şekilde yer alması ve uyumlaştırılması da bir hedef olmalıdır.Kişisel ve sosyal koşullar ile ilgili bilgi ve tespitlerle diğer kurumlar ile ilgili yönlendirme ve süreçlerde aynı platform altında dijitalleşmelidir.

- Sosyal hizmet,sağlık,eğitim,adalet gibi müdahaleler dahil bakım ve iyileştirmeler vede çalışanlar/uygulayıcılar somut bir şekilde dijital platforma yer almalıdır.Örneğin koruyucu ailede yerleştiren kişilerin uygunluğu dijital uygulamalar ile de birlikte ele alınırken uygulama açısından örneğin üç ayda bir yapılması gereken raporlamada dijital uygulamalara yansıtılmalıdır.Görüntülü görüşmeler ile ve dijital uygulamalar bir veri olarak ele alınmalıdır. Veriler bağlamında bir risk ve müdahale somutlanmalıdır.

- Bu durum barınma ve yataklı iyileştirmeler /rehabilitasyonlar içinde geçerlidir.Koruma kararı ve/veya tedbir bağlamında söz konusu olan bir karar öncesi vede yataklı uygulamadan ayrılma da dahil böyle süreçte bu sürecin dijitalleşmesi de öncelikle planlanmalıdır.Sir ise temel bir araç olmalı aynı zamanda raporlama konusundaki yetki ve etkinlik için bir süreklilikte aranmalıdır. İnsan kaynaklarına yönelik dijital ürün ve uygulamalar ile çocuklara yönelik uygunluk ve yatkınlık aranırken çalışanlar açısından gözetim dahil nitelik için gerekli uygulamalarda bu kapsamda planlanmalıdır.

- Bu yöndeki bir süreçte başvurudan itibaren başlatılan bir süreç yönetiminde ise öncelikle sosyal çalışmacılar ile ilgili mesleki bir yetkinlik aranmalıdır.Eğitmenlik gibi bir uygulamaya yönelik bakım dahil bu yöndeki bir nitelik tüm çalışanlar içinde geçerli olmalıdır.. Çocuk ile ilgili alanın özelliği bağlamında kişisel ve mesleki bir uygunluk ve yetkinlik için dijital uygulamalardan da arıca yararlanması hedeflenmelidir.Bir parçası da olabilmelidir. İnsan kaynakları için bir uygunluk dijital uygulamalar içinde geçerli bu yararı daha da kolaylaştırabilir.Süpervizörlük gibi görüntülü bir danışmanlık dahil bir ürün geliştirmede planlanmalıdır. Ayrıca UYAP ,MERNİS ve sosyal yardım gibi mevcut dijital uygulamalar ile bir uyumda arandığı gibi yazışma ve raporlamalarda dijital ortamda mümkün olmalıdır.Hem bir gereksiz savurganlık hemde bir dağınıklık ve mazeretlerde ortadan

kalkabilmelidir.Bu ihtiyaçlar bilişim teknoloji açısından mümkün iken akıllı telefondaki uygulamalar aktif bir şekilde yararlanılmalıdır.STK lar dahil bu yönde bir alt çalışma grupları ile bir çalışma grubu/ekibi için şarnameler dahil bir teknik danışmanlık hizmeti için bu yönde bir çalışma da öngörülmelidir.

-Gene rneğın parçalanmış aile ile çocukları vede ev içi şiddet bağlamında ne çıkan çocuklu bir boşanma sürecinde risk dahil bir süreç yönetiminin dijitalleştirmesi de hedeflenebilir. Dijital bir tespit ve değerlendirmeler ile yapılan risk yönetimi ile oluşan bir raporlama ve buna bağlı olarak boşanma öncesi ve sonrası süreçte dijitalleşebilir.Aile danışmanlığı dahil öngörülen müdahaleler ve nafaka gibi riskler vede çatışma alanlarının öngörülmesi için dijital teknoloji uygulamalar/ürünlerin geliştirilmeside düşünülmelidir.Bu bağlamda akıllı telefon ile indirilen dijital uygulamalar ile görüntülü bir danışmalıkta da bu kapsamda bir ürün olarak öngörülebilir.Okul dahil ev içi şiddet ile ilgili olarak uzlaşma gibi uygulamalar teknolojik uygulamalar açısında ayrı bir yarar da sağlayabilir..

“İnteraktif ocuk koruma,DİGİTAL ARGE rn geliştirme modeli”

48..Dolayısı ile kamusal bir sosyal hizmet ve ocuk koruma bağlamında 18 yaşına kadar söz konusu olan çocuklara yönelik ocuk Hizmetleri Gen.Müd.ce verilen hizmetler için söz konusu olan bir iş geliştirme modelin de bir dijitalleşme özellikle ele alındığında grldğu gibi çeşitli ürünlerin geliştirilmesine de ayrı bir neden olmaktadır..Başta yeni bir web sayfası vede sosyal medya gibi bir alanda öngörülebilecek bir yetkinlik ve yaşanılan sorunların giderilmesi için hem kurumsal ilişkilerin ve uygulamaların yenilenmesi gerekmektedir. Aynı zamanda dijital uygulamalara yönelik çeşitli ürünlerin geliştirme ihtiyacını da doğurmaktadır.Hem yönetimsel hem çalışanlar hemde hedef bir grup olan ocuk ve gençler için bazı uygulamalara yönelik şarnameyi hazırlamak dahil bir danışmanlık hizmeti mümkün kılınırken ihtiyaç duyulan bazı dijital içerikli ürünler için ek bir araştırma ve geliştirmeyi de gerektirmektedir.

49.Bu neden dolayı **“İnteraktif ocuk koruma,DİGİTAL ARGE rn geliştirme modeli”** başlığı altında bir model çalışması öngörülebilir. Birlikte ve ayrı ayrı ancak uyumlu ve aktif olacak şekilde de mümkündür.Bilişim teknolojisinde söz konusu olan hızlı dönüşüm ve araçlar/ürünler hem bir bilgisayar /yazılım mühendisliğini öne

çıkarmaktadır. Hemde sosyal hizmet ile ilgili bir bilim ve alan ilişkisini de aranmak gerekmektedir.Aynı zamanda tıp,psikoloji,iletişim,hukuk gibi diğer bir bilimler ve alanlar arasında bir ilişkiyi yoğunlaştırmakta gerekmektedir.Bir insana verilen hizmetler için oluşan bir ilişki zorunlu olarak aranırken hem sosyal hizmet bilimi hemde başta çocuk dahil sosyal hizmet alanında ki ihtiyaçların giderilmesi de ayrı bir önemi gerektirmektedir.Sosyal hizmetler alanında dijital ve yönetimsel bir yaklaşım da aslında yetmemektedir. Buna ek verimlilik ve verilen hizmetin niteliğinin aranılması nedeni ile sosyal pedagoji ve sosyo kültürel boyutun da birlikte ele alınması gerekmektedir.Bu gereklilik ürünler dahil sosyal medya açısından daha da önemli kılmaktadır.

50.İnteraktif çocuk koruma ve yardım başlığı altında digitalleşme ilgili böyle bir modelde hem araştırma ve geliştirme boyutu da mutlaka ele alınırken sosyal hizmet ile ilgili bir creativ/yaratıcık,inovatif gibi bir adlandırma başlığı altında ürünleri geliştirmeyi de hedeflemelidir. Sorunlara ,alana uygulamaya yönelik teknik açıdan bir fikir aşamasından yola çıkıp tasarım dahil diğer bir ürün oluşmasına kadar ki bir süreçte söz konusu olmalıdır. Dijital teknolojiye dayalı ürünlerin geliştirilmesi de bir hedef ve amaç olmalıdır.Ham gelen bir fikrin/düşüncenin olgunlaşması ve bir uygunluğu aranılması ile dijital bir teknoloji ile dönüşmesi ve yarar sağlaması da bu yönde bir ürün gelişmeyi yöntemleştirmekte gerekmektedir. Sosyal hizmet alanı ile bilgisayar ve yazılım gibi bilişim alanı ile bu yönde paralel bir yapılanma ve işbirliğini de öngörürken bir uyum ve aktif olmada gerekmektedir..

Yöntem

51.Özellikle sosyal hizmet alanında tüzel bir kimlik dahil bir çalışma grubu oluşturulması bir öncelik olabilir.Böyle bir yapılanma bağlamında bir ürün ile öne çıkan telif dahil hukuksal sorunların giderilmeside birlikte öngörülmelidir.Kar amacı gütmeyen ticari bir ilişki Limited şirketi ile olabilir..Genel Müdürlük Döner Sermayesi dahil bu yönde yer almak isteyen kişiler için bir sermaye payları da belirlenebilir Araştırma ve geliştirme gibi özel bir çalışma alanında ürün geliştirmek için söz konusu olan bir özgünlük öne çıkarken böyle bir modelde farklı iki yapılanma da birlikte öngörülebilir.Yapılanma açısından bir esneklikte aranmalıdır.Belli bir kodlama ile istenildiği takdirde isimlerin korunmasıda düşünülmelidir. Öncelikli ortaya çıkan çocukların cinsel istismarı ,madde bağımlısı çocuklar,koruyucu aile,aile danışmanlığı gibi çocuk,gençlik aile gibi kamusal somut sorunlara yönelik sosyal hizmet alanında belli bir

deneyim,yetkinlik ve creativ/ inovatife dayalı çalışanlar ile bir çalışma grubu da oluşturulabilir.Gönüllülük bağlamında ortaklıkta mümkündür.”Creativ ve İnovatif Çalışma Grubu” başlığı altında bilişim alanında akademik dahil uygulayacılar bu açıdan birlikte oluşturulmalıdır.

52.Aynı zamanda böyle bir konsept bağlamında yönetimsel bir dijitalleşme ile yeni fikirlerin çıkması ve bir ürüne dönüşmesi için bir havuzun toplanması da ayrı bir neden olabilir..Buna ek duyulur ve etkinlerde yapılabilir.Söz konusu olan model/ler bağlamında ve sorunların özelliğine göre üç veya 5 kişiden oluşan çalışma atölyeleri oluşan üç paralel çalışma grubunda oluşturulabilir.”Sosyal Hizmet”,”Sosyal pedagoji” ve “Sosyokültürel” başlıklı bu çalışma grupları ile de bir fikir fabrikası şeklinde bazı ham fikirlerin bilişim ve teknoloji açısından bir uygunluğu aranmalı ve uygun ürünlere yönelik bir çalışma da öngörülebilir.”Sosyal Hizmet Fabrika/Social Work Fabric/SWF” gibi bir adlandırma ile oluşan bu çalışma grupları bir bütün olarak ele alınabilir. Pazar, maliyet ve hukuksal açıdan ortaya çıkan bir ürün ile de ortaya çıkabilecek sorunlara yönelik bir risk yönetimi dahil bu yönde bir danışmanlık hizmeti bu açıdan ele alınabilir. .Bu yönde bir iş geliştirme ile bir fikirden bir ürüne dönüşümün ele alınmasın da ise teknoloji ile oluşan bir uygunluk noktasında teknik şartname ile birlikte oluşan bir raporlama da söz konusu olabilir. Böyle bir ürünün hizmet satın alımı ile gerçekleştirilmesi bu çalışmada hedeflenebilir.4 veya 6 ay içinde ve böyle bir hizmet aynı zamanda ilgili diğer bakanlıklar içinde ek çalışmalara ve ilişkiler için bir zemin de olabilir. Buna bağlı olarak yeni çalışma gruplarının oluşmasına da ayrı bir neden olabilir.

53.Örneğin sorunun özelliğine göre yazılı ve görsel uygulamaların Youtube,Facebook,Tweeter dibi sosyal medyada yardım,bilgilendirme, yönlendirme vede davranışlar ile ilgili sosyal pedagojiyi de içeren bir öykü,karakter ve canlandırmayı da içeren bir süreç öngörülebilir.Çocukların cinsel istismar ile ilgili öyküler yaş gruplarına göre planlanabilir.Mağdur çocuklar açısından (9-12),(12-15),(15-18) ile fail çocuk ve gençler açısından (12-15),(15-18) ile (18-25) gibi genç yettişkin ile bir akranlık ve 24 yaş üstündeki yetiştirkinler ile bir çapraz öyküler ele alınabilir.Bu öykülerde söz konusu olan cinsel istismar ile yaşanan/yansıyan olayların aileye yakın bir çevreden olması ve/veya okul gibi alanda yaşanılması nedeni ile bir senaryo ve tasarım planlanmalıdır..Üç veya beş dakika ile peş peşe ve 3 veya 4 bölümün takip edileceği yazılı ve görüntüler için ise toplam 10-15 dakikalık animasyon

dahil yazılı veya görsel bir görüntüleme de hedeflenebilir. Bu bağlamda 8 çapraz ilişki bu öyküleri arttırabilir. Özellikle oluşan fikir havuzundaki fikirler arasında bir öncelik ile 20 paketin 4-6 ay içinde planlanması ve raporlanması da öngörülmelidir. Sanat ve teknik bir yaratım ile bu yöndeki senaryo da ise yardım ve güvenli bir alana ulaşımının sağlanması öncelikli olmalıdır. Sosyal pedagoji ve sosyal kültürel boyutta birlikte hedeflenmelidir. Davranışlar ,tepkiler vede çözümlerde birlikte olmalıdır. Duygu ise müzik ve tepkiler ile birlikte olabilir. Ayrıca yaş gruplarına uygun cinsel bir eğitim pasif bir bilgilenmeye de yansıtılabilir. Aynı zamanda bir yetişkin üzerinden mizah ile bir karakter ilişkisinin öyküleştirmesi ve senaryolaştırılması için bir tasarımda öngörülebilmektedir. Buna aile ve okul ile ilgili ilişkiler ve sorunlar da mizah dahil pasif bir şekilde ele alınması mümkündür..”Acil çocuk yardım” gibi yardım ve güven alan oluşturmada böyle bir uygulamalar önemli bir parça da olmalıdır. Böyle bir telifli bir öykü ve canlandırmak açısından bir raporlama vede teknik bir şartnameyi içeren bir danışmanlık hizmeti ile bir ürünün planlanması ve bu modelin gerçekleşmesi mümkün olabilir.

54. Böyle bir öykü ve tasarıma yönelik sosyal medyada öngörülen paketlerin bir platforma taşınması ve yararlanılması için öngörülen bu yazılı ve görüntülü senaryoların ve tasarımların diğer bir dijital aracı olan “oyun” uygulamaları da birlikte ele alınması mümkündür. Sosyal medyada indirmeler dahil oyunların tablet dahil yaygın bir şekilde yer alması temel bir araç olabilmelidir. Puanlama ve ödül dahil OYUN şeklinde yardım ve önleme dahil bir tasarım bağlamında özellikle çocuk ve aileler için böyle bir öykü ve senaryo ile karakterlerin bir “oyun” ile tasarlanması bu açıdan diğer bir ürün geliştirmeyi de mümkün kılabilir. Davranış ve tepkiler ile yardım arasındaki ilişkilerin ele alınması hedeflenirken diğer sanatsal ve dijital araçlardan yararlanmaları hedeflenebilir. Akıllı telefon ve tabletler dahil sosyal medya da bir indirme ile öngörülen oyun gibi benzer bir alt yapı ve tasarım ile de bir yardım dahil değerlendirme gibi bir araç olarak da yararlanılabilmektedir. Gelişim dahil kişilik değerlendirilmesi için benzer bir yapı ve tasarım ile çalışanlara yönelik ek ürünlerin planlanması ve geliştirilmesi de bu modelde mümkün olması hedeflenmelidir. Bu çalışmalar diğer çalışmalar içinde bir başlangıç noktası vede temel bir araç olabilir. Böyle bir platform altında yardım ve danışmanlık hizmetlerin belli bir modül uygulamaları da içerecek şekilde ele alındığı görüntülü bir danışmanlık hizmetinin dijitalleştirilmesi de planlanıp bir ürün geliştirme açısından mümkün olması da hedeflenmelidir.

55.Yaşanılan sorunlar bağlamında toplumsal açıdan kız çocuklarının erken ve zorla evlendirilmesi bir gerçektir. Çocuk gelinler başlığı ile söz konusu olan bu sorunsal alan için aynı zamanda okul dahil adli uygulamalar vede ÇKK/6 maddesi kapsamına ele almasını da gerektirirken bu yönde söz konusu olan yardım dahil tüm uygulamaların dijitalleşmesi de öncelikli olabilir; planlanıp hedeflenebilir.Bu yönde sağlık dahil bir ilişki ve risk yönetimine yönelik ürün/ler planlanıp geliştirilirken bu yöndeki bir platformda öykü dahil görüntülü ve yazılı tasarım ve ürünler hedeflenebilir. Oyun gibi dijital araçlar yardım ve önleme açısından bir araç olarak hedeflenmesi ise teknolojik açıdan mümkün kılabilir.

56.Gene bilindiği gibi gençlik sorunu da dahil uyuşturucu madde ile ilgili önemli bir sorun da öne çıkmaktadır. Sağlık,eğitim adli ve sosyal hizmet ile ilgili bir gençlik sorunu aileleri de içeren diğer temel unsurdur.İnternet bağımlılığı dahil tüketim,bağımlılık ve müptele/düşkünlük gibi sadece tıp ile ilgili olmayıp sosyal hizmet açısından da sosyal pedagojide içeren bir sosyal iyileştirme/ler temel bir uygulamayı/hizmetleri de gerektirmektedir. Sorunun özelliği bağlamında uyuşturucu madde ile oluşan süreçte sadece bir bilgilendirmek farkındalık veya bilinçlendirmek yetmemektedir. Rehberlik ve birlikteliği de içeren bir danışmanlık dahil bir önleme ve yardım için bir risk yönetiminde öngörülmesi vede bu yönde bir dijitalleşme sosyal medya açısından da ayrıca planlanmalıdır. Ürünleri de geliştirmek hedeflenmelidir. Böyle bir uygulamada öne çıkan sosyal iyileştirmede ayaktan bir sosyal iyileştirme ile başlayan bir süreç öngörüldüğü takdirde yataklı iyileştirme programlarının da birlikte ele alınması böyle bir süreç açısından da önceliklidir.Teknik bir zorunluluktur. Sadece bir bilgilendirmenin ötesinde sosyal hizmet ve sosyal padagoji boyutu için belli bir teknik ve yaklaşımı da içermek gerekmektedir. Tıp açısından sonra sağlık ile ilgili bir uyumun hem idari hemde teknik açıdan sosyal hizmet ile ilgili boyutun birlikte ele alınmasında zorunlu kılmaktadır. Özellikle çocuk/gençler dahil bir “hasta” ile oluşturulan bir haka dayalı ilişki aynı zamanda adli uygulamalar içinde geçerlidir.İdari bir hizmet açısından nitelik dahil ayrı bir sorumlulukta aranmalıdır. Uyuşturucu madde ile bir tüketim ile başlayan bir ilişki ile de bir bağımlılık ve/veya hastalık dahil böyle bir süreç yönetiminde tıp açısından bazı dijital uygulamalar bu model çalışmada ayrıca ve özellikle planlanabilir.Örneğin uyuşturucu maddenin özelliğininin kan ve idrar açısından biyokimyasal yöntemler ile teşhis edilmesi ile dijital uyarlamalar ve uygulamalar bu çalışma da temel bir araçta olabilir..Bu araç sadece güvenlik veya adli uygulamalar ile de ilgili olmayıp sosyal iyileştirme

içinde önemli bir gerekliliktir.Bu nedenden dolayı akıl telefon ve indirmeler ile gelişen teknoloji ile bir teşhis aracı için bir ürün geliştirmek bu çalışma da ayrıca hedeflenmesi mümkün kılabilir.Gene böyle bir çalışma bağlamında örneğin bir kişinin gözünün kimliğini belirleme bilindiği gibi dijitalleşmiş uygulamalara yansımaya da başlanmıştır. Geline bu nokta da bir uyuşturucu madde ile oluşan etkilerin göz ile yansımaları bir teşhis aracı da olabilir.Konum dahil çeşitli teknolojik gelişmeler yeni yeni dijital uygulamaları mümkün kılarken sosyal hizmet alanına yönelik ürünleri oluşturma hem teşvik hemde desteklenmelidir.

57.Sosyal medya da dahil sosyal hizmetin dijitalleşmesi ile bu alana yönelik bir ürün geliştirme de özellikle uyuşturucu madde ile oluşan ilişkiler bağlamında danışmanlık ve birliktelik açısından öne çıkan sosyal pedagoji boyutu da ele alınmalıdır. Ayaktan bir sosyal iyileştirme programların da görüntülü bir ilişkinin dijital açıdan ele almasının da planlanması mümkündür.Sosyal medya da aktif bir şekilde yer almakta hedef olmalıdır. Böyle bir çalışmada kişilik dahil çeşitli yöntem ve yaklaşımlar da öngörülmelidir. Bu bağlamda psikodrama gibi çeşitli uygulamalar da temel bir araç olduğu gibi aileleri de birlikte içermek gereklidir. Sanat ve spor dahil çeşitli diğer uygulamaların dijitalleşmesi ve grup çalışmalarının bu kapsamda dijital teknolojilerin değerlendirilmesi planlanması da bir hedef olmalıdır.Türkiye de özellikle sosyal iyileştirme konusunda önemli bir eksiklik ise gayet açıktır.Fakat yurtdışında belli bir deneyim ile birlikte bazı yaklaşımlara dayalı uygulamalar da söz konusudur. Sokak çalışmaları gibi alana yönelik uygulamalar ve sosyal hizmet ilişkileri bağlamında sosyal iyileştirme ile ilgili olarak sosyal pedagojiyi de içeren uygulamalar ise nerdeyse 1970 lerden beri bir gerçektir.Bu yüzden bir ürün geliştirme de yurtdışında söz konusu olan uygulayıcıların (ki bu konuda Türkçe çalışanlar da söz konudur) bu çalışma gurplarına dahil edilmesi de önemli bir yarar sağlayabilir.Bu durum özellikle denetimli serbestlik gibi adli,sağlık ve sosyal hizmet ilişkileri için bir uyumda aranması da önemli bir gerekliliktir. Bu bağlamda bu alana yönelik bir dijitalleşme vede ürün geliştirme de planlanmalıdır.Bu yönde ortaya çıkan ürünlerin “know how” dahil diğer uygulamalarda yer almaları da hedeflenebilir.

58. Çocuk ve gençler ile ilgili yaşanan sorunların arasında Suriye de yaşanan bir iç savaş ve Türkiye ye gelen bir göç sorunu da bilindiği gibi öne çıkmıştır. Bu bağlamda çocukların psikososyal dahil önemli sorunların giderilmesi de başta ÇKK/6 maddesi kapsamında korunma

dahil sosyal iyileştirmenin de bir parçasıdır.Bu bağlamda Türkiyede 250 bin civarında “refakatsız çocuklar” açısından da bahsedilmektedir. Önemli bir sorun alanı da oluşmaktadır. Bu bağlamda yargısal bir uygulama açısından vasilik kurumuda ele almayı ayrıca gerektirirken ÇKK/6 maddesi için bir birlikteliğin kamusal hizmet açısından ele alınmayı gerektirmektedir. Bu yönde bir risk yönetimi ise bir önceliklidir.Bu nedenden dolayı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü açısından bir dijitalleşme ve bu yönde bir ürün geliştirme bu kapsamda planlanmalı ve uygulanmaları da hedeflenirken çalışan için ayrı bir programda ayrıca ele alınmalıdır.

59.Böyle bir planlama ve geliştirme kapsamında bir AR-GE çalışmasında özellikle gençlik sorunu ve okul ile ilgili çeşitli alanlarda söz konusudur.Sosyal medyada çocuk pornografi dahil yeni yeni suçlarda gelişmeye başlamıştır.Aileleri de içeren böyle bir durumda boş zamanın değerlendirilmesi dahil önemli sorunların yanı sıra son zamanlarda sosyal medya dahil zorbalığı da içeren yeni sorunlar da gündeme gelmeye başlamıştır.Bu açıdan ortaya çıkan bu sorunsal durumda sosyo kültürel ve sosyal pedagoji boyutları bu açıdan ele alınırken “uzlaşma” başlığı altında bazı uygulamalar için dijital uygulamalarda planlanmalıdır. Oyun dahil çeşitli araçlar ile hem teşhis hemde çözüme odaklı uygulamalar ve bilgilendirmeler bu kapsamda ele alınabilir.Çalışanlara da yönelik bir süreç ve modül programların dijitalleşmesi de hedeflenmelidir.Somut bu sorunların ayrı ayrı birlikte ele alınıp değerlendirmesi aynı zamanda çözüm yolları için önemli araç olmalıdır.

Yöntem

60.Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü bağlamında başta ÇKK/6 maddesi dahil olmak üzere çocuk ve gençlerin korunup kollanması ve himaye edilmesi vede iyileştirme programlarına yönelik dijital çalışmaya yönelik bir AR-GE kapsamında bir ürünün geliştirilmesi böyle bir modelle mümkün olabilir.Sosyal medya da dahil sosyal hizmetin dijitalleşmesi ile bu alana yönelik bir ürün geliştirme böyle bir model ve yöntemleşme ile de ilk olabilir..Sorunun özelliği ile bu alana yönelik bir fikrin bir üretime dönüşümünde ise fikirlerin ve sahiplerinin hukuksal açıdandan ayrıca korunmasını gerektirmektedir.Patentleme dahil bir ürün/lerin geliştirmesi ve uygulanmasının hedeflendiği böyle bir model çalışma da bazı uygulamaları denemekte mümkündür.Sadece bir çalışma değil aynı zamanda bir tutku,yetenek,yetkinlikte gibi bir uygunluğu da gerekmektedir. Diğer sorunlar dahil dijital uygulamalara yönelik benzer bir

ürün geliştirme ayrıca birlikte de ele alınabilir. Bu bağlamda ve AR-GE kapsamında tüzel bir kimlik ile çocukların dijital açıdan korunması için ilgili bir fikir ve tasarım ile bilişim teknoloji ile ilgili ikinci bir ilişki ve yapılanma da ayrıca öngörülebilir. Danışmanlık hizmeti ile bir hizmet satın alamaya yönelik bir uygulamanın yanı sıra paralel bir uygulamada öngörülebilir. Sosyal hizmet alanına yönelik bir ürün için söz konusu olan tasarım ile gelinen nokta sonucu bilişim teknolojisine dayalı bir üretime yönelik bir süreçte öngörülmelidir. Teknopark gibi AR GE şeklinde ki akademik bir yapılanma içinde bir ilişki ve yapı oluşturulmalıdır. Teknolojik geliştirme ve üretmek için bu yönde bir hizmet satımı öngörülürken gene orana dayalı bir ortaklık/ işbirlik için ayrı bir zeminde aranmalıdır. Fikir sahipleri için belli bir hisse ve prim gibi maddi güvenceler de altına alınmalıdır. Bu yönde kamusal bir teşvikte öne çıkarılarak risk sermayesi gibi finans modeller de düşünülmelidir. Çeşitli önerilerde ele alınmalıdır. Bu yönde bir ilk çalışma bağlamında bu model çalışma 6 veya 8 ay öngörülebilir ve yeni çalışmalar bu yönde planlanmalıdır. Özellikle sosyal medya dahil çocukların korunmasına yönelik uygulamaların dijitalleşmesi bağlamında bu çalışmaların yaygınlaşması için hibe dahil AB ve Dünya Bankası gibi kuruluşlar ile genel bir proje çalışması da hedeflenebilir. Aynı zamanda ortaya çıkan ürün/ler ile sosyal medya dahil telekomünikasyon şirketleri ile bir pazar ilişkileri de değerlendirilebilir. Mesaj ve yükleme gibi böyle bir ürün kullanımını ile ayrı bir pazar ve reklam gibi alanların ele alınması da mümkün olabilir. Sosyal sorumluluk ile sosyal medyada aktif olunması aynı zamanda çocuk hakları bağlamında bir fon oluşturulmasına da yardımcı olabilir.

SONUÇ :

61. Türkiye de 25 milyona yakın çocuk ve gençler ile ilgili yaşanan yoğun sorunlar bir gerçek olup kamusal açıdan korunup kollanmayı gerektirmez. Aileleri ile de birlikte 50 milyon kişiyi de ilgilendirdiği açıktır. Son on yılda ise bilişim teknoloji ile hızlı bir gelişim ve dönüşüm söz konusu olmuş ve sosyal medya gibi bir alan da yeni bir sosyal çevre de dönüşmüştür. Sosyal hizmetin kamusal hizmet olarak öngörülmesi bağlamında 18 yaşına kadar çocuk ve gençlerin korunması için ASPB da yer alan Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün bir yükümlülük ve görevde öne çıkmaktadır. Sosyal medya dahil teknoloji ile gelişim bu görev ve yükümlülüğü daha da gerekli kılmaktadır. Özellikle Çocuk Hakları bağlamında söz konusu olan bu görev ve yükümlülük bir dijitalleşmeye de

gerektirmedi. Bu yönde bir eksiklikte ise görüldüğü gibi açıktır. Bu model çalışma bağlamında bu eksikliğin giderilmesi için bir katkı vermek amaçlanmıştır. Yöntemler dahil sosyal hizmet ile bilişimin, teknolojinin bir uyumu ve aktif olunması ile de bir iş ve ürün geliştirme hedeflenmiştir. Bu taslak çalışma diğer çalışmalar içinde bir zemin oluşturmak içindir.

62. Bu gibi çalışmalarda özellikle kamu çalışanlar açısından ayrı sorunlara neden olunması da önemli bir gerçektir ve olağandır. Çözüm yerine bol bol “ama”lar ve mazeretler ile oluşan alışkanlıkların ve ezberlerin korunması bazen daha da öncelikli olup bir üst yönetimde oluşan yaklaşım aynı zamanda birer direnç noktasıdır. Uygulama önceliği de rahatlıkla kaybedilmektedir. Bunu aşmanın zorluğunun bilinmesine rağmen çocukların korunması açısından bu model çalışmada uygulamanın, bilimin ve teknikliğin öncelik kazanması bu kayıp ve engelleri ortadan kaldırabilir. Diğer taraftan çalışma grupları ve atölyeleri ile oluşan bu model insan kaynaklığına dayalıdır. Bilgi ve mesleğin yanı sıra yaratıcılık yetkinlik ve uyumda ek ve temel bir unsur olmalıdır. Özellikle de böyle bir başlangıçta bir gönüllük, istek ve tutku dahil bir yetkinlikte gerekmektedir. Çalışma grupları ve atölyeleri ile aranılan uyumlu bir ekip siyasi yönetim dahil bir üst yönetimde içinde ayrı bir önemde olup bu yönde bir istek ve bir uyum söz konusu olduğu takdirde böyle bir modelin gerçekleşmesinin mümkün olduğuna da inanıyorum. İhtiyaç analizi ve gereklilikler de görüldüğü gibi gayet açıktır. Bu bağlamda somut sorunlar ve dijital uygulamalara yönelik bir iş ve ürün geliştirme için yurtdışı dahil bu yönde bir alt yapı ve ekip bu alanda mümkündür. Bu nedenden dolayı sosyal hizmet alanına yönelik bir danışman hizmeti bağlamında hazırlık aşaması dahil 10-12 aylık bir süre için böyle bir çalışma da ayrıca mümkündür. Zorlukları da vardır. Bu taslak çalışma ayrıca her türlü öneri içinde bir zemin ve başlangıç olup her türlü bilgi ve öneriler önemli bir katkı ve değerdir. 3.2.2017

SON SÖZ

SOSYAL HİZMETLER VE ÜRÜN İÇİN “12 KAIZEN Felsefesi”

- * Her şeyi olduğu gibi kabullenme fikrinden vazgeç.
- * Bir şeyin imkansız olduğunu anlatmaktansa, nasıl başarılı olabileceğini düşün.
- * İyi fikirleri zaman geçirmeden yürürlüğe koy.
- * Hemen yüzde 60 geliştirme yapabileceksen, mükemmelle ulaşmak için bekleme.

- * Hataları, oluştuğunda hemen düzelt.
- * Zorda kaldığın zaman, içinde bulunduğun durumdan çıkabilmek için fikirler ret.
- * Problemin sebebini bul. 5 defa, “niçin oldu” sorusunu sor, sonra çözümü ara.
- * Bir kişiden mükemmel bir fikir bekleyeceğine, 10 kişiye fikirlerini sor.
- * nce dene, iyi ise onayla.
- * Kopyalamayı ve kopyayı geliştirmeyi ğren.
- * Geliştirmelerin ölçümlerini yap.
- * Geliştirme, iyileştirme sonsuzdur.

BUNA EK OLARAK;

* SOSYAL VE HUKUK DEVLETİNDE “AMA” VE MAZERET
OLMAZ. ÇOCUKLAR İÇİN ASLA ... CESARET VE BİLGİ İSE
GELECEKTİR.

Bu umut ve beklenti dileğiyle iyi alışmalar..

Nihat Tarimeri

Sosyal Hizmet Uzmanı

05437692949

Not:1. Bu çalışmada söz konu olan bazı bilgilerin şemalaşması bu taslak çalışmaya eklenecektir.

